

**Luokanopettajat sosiaalisen median sisällöntuottajina
Instagramissa**

Elisa Hakkarainen & Emmi Hentilä

Kasvatustieteen pro gradu -tutkielma
Monografiamuotoinen
Kevätlukukausi 2023
Kasvatustieteiden laitos
Jyväskylän yliopisto

TIIVISTELMÄ

Hakkarainen, Elisa & Hentilä, Emmi. 2023. Luokanopettajat sosiaalisen median sisällöntuottajina Instagramissa. Kasvatustieteen pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. 84 sivua.

Tutkimuksessa tarkastellaan, mitä merkityksiä luokanopettajat liittävät työtä koskevaan sisällön tuottamiseen Instagramissa. Tarkoituksena oli selvittää minkälaista sosiaalisen median sisältöä sisällöntuottajina toimivat luokanopettajat tuottavat Instagramissa, miksi he tuottavat sisältöä Instagramiin sekä mitä merkityksiä he liittävät Instagramissa tapahtuvaan sisällöntuottamiseen. Tutkimuksessa sisällön tuottaminen liittyy sosiaalisen median, sisällöntuottamisen, ammatillisen identiteetin, ammatillisen oppimisen ja ammatillisen oppimisen yhteisön teemoihin. Ilmiöön liittyvän teorian ja tulosten tarkastelun pohjana toimii Bronfenbrennerin sosioekologinen malli.

Tutkimus toteutettiin laadullisena haastattelututkimuksena sekä havainnointina. Tutkimusaineisto kerättiin haastattelemalla neljää luokanopettajaa, jotka tuottavat työtään koskevaa sisältöä Instagramiin. Lisäksi havainnointiaineisto kerättiin haastatteluaineistoon pohjautuvalla havainnointilomakkeella. Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluina, jotka litteroitiin ja analysoitiin aineistolähtöisen ja teoriaohjaavan sisällönanalyysin keinoin. Havainnointiaineisto kerättiin luokanopettajien Instagram-tileiltä haastattelutuloksista saatujen teemojen pohjalta. Tulokset osoittavat sisällöntuottamisen liittyvän vertaistukeen, tavoitteellisuuteen, luokanopettajuuden ja sisällöntuottajuuden erottamiseen, yrittäjyyteen, työnhakuun, oppilaisiin ja huoltajiin liittyviin asioihin sekä ammatillisen identiteetin vahvistumiseen.

Asiasanat: luokanopettaja, sosiaalinen media, sisällöntuottaminen, ammatillinen identiteetti, ammatillisen oppimisen yhteisö

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ.....	2
SISÄLTÖ	3
1 JOHDANTO.....	5
2 SOSIAALINEN MEDIA SISÄLLÖNTUOTTAMISEN NÄKÖKULMASTA	7
2.1 Sosiaalinen media ja Instagram	7
2.2 Sisällöntuottaja	9
3 LUOKANOPETTAJAN AMMATILLINEN IDENTITEETTI JA OPPIMINEN.....	12
3.1 Luokanopettaja.....	12
3.2 Ammatillinen identiteetti.....	12
3.3 Luokanopettajan toimijuus ammatillisena oppimisena	14
4 LUOKANOPETTAJAT SISÄLLÖNTUOTTAJINA INSTAGRAMISSA	16
4.1 Sosioekologinen malli	16
4.2 Opettaja sisältöä tuottavana toimijana.....	18
4.3 Opettaja sisällöntuottajana suhteessa oppilaisiin ja vanhempiin	21
4.4 Opettaja sisällöntuottajana suhteessa kouluun ja työyhteisöön	23
4.5 Ammatillisen oppimisen yhteisöt sosiaalisessa mediassa	24
4.6 Opettaja yhteiskunnallisena toimijana	27
5 TUTKIMUKSEN TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	29
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	30
6.1 Tutkimuskonteksti.....	30
6.2 Tutkimusaineiston keruu.....	32
6.3 Aineiston analyysi	35

6.4 Eettiset ratkaisut.....	37
7 TULOKSET.....	41
7.1 Sisällön tuottamisen motiivit	42
7.2 Ammatillinen oppiminen	42
7.2.1 Ammatillinen identiteetti ja yrittäjäyys	46
7.2.2 Työllistyminen.....	48
7.3 Opettaja sisällöntuottajana suhteessa oppilaisiin ja vanhempiin	50
7.4 Luokanopettaja sisällöntuottajana työyhteisössään	52
7.4.1 Ammattisukupolvien erot ja kollegoiden alemmuuden tunteet	53
7.4.2 Vertaistukea työyhteisöön	55
7.5 Ammatillisen oppimisen yhteisöt Instagramissa	55
7.5.1 Instagram ”etäopehuoneena”	56
7.5.2 Instagram-yhteisöjen haasteet: ennakkoluulot ja kilpailullisuus.....	60
7.6 Opettaja yhteiskunnallisena vaikuttajana	61
8 POHDINTA.....	64
9 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA JATKOTUTKIMUSAIHEET ...	70
9.1 Tutkimuksen luotettavuus	70
9.2 Jatkotutkimusaiheet.....	72
LÄHTEET	74
LIITTEET.....	83

1 JOHDANTO

Tutkimuksessa tarkastelemme luokanopettajia sosiaalisessa mediassa sisällöntuottajina. Tutkimustapana on laadullinen tutkimus, jonka tavoitteena on tarkastella, mitä merkityksiä luokanopettajat liittävät työhön liittyvään sisällön tuottamiseen Instagramissa.

Verkkopalveluissa sosiaalisen median käyttö on Suomessa lisääntynyt runsaasti koronapandemian seurauksena. 16–89-vuotiaista suomalaisista 69 % on käyttänyt vuonna 2020 sosiaalisen median palveluita (Kohvakka & Saarenmaa, 2021). Internet ja sosiaalinen media ovatkin nykypäivänä merkittävä osa suomalaisten arkea. Instagram on globaalien tilastojen mukaan johtavimpia sosiaalisen median alustoja käyttäjämääriltään (Dixon, 2022). Niiden mukaan Instagramilla oli vuonna 2021 1,21 biljoonaa aktiivista käyttäjää kuukaudessa, käsittäen 28 % maailman internetin käyttäjistä (Dixon, 2022).

Myös opettajat ovat siirtyneet työhön liittyvien ajallisten ja tilallisten rajoitusten vuoksi sosiaaliseen mediaan kehittyäkseen ammatissaan (Trust, Krutka & Carpenter, 2016). Luokanopettajien suhdetta sosiaaliseen mediaan ja sisällön tuottamiseen eri alustoilla on tutkittu kansainvälisesti eri näkökulmista. Sosiaalisen median käyttöä on esimerkiksi tarkasteltu opettajien ammatillisen oppimisen (Prestridge, 2019; Hart & Steinbrecher, 2011; Kelly & Antonio, 2016), opetusmateriaalien jakamisen, opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen liittyvien julkaisujen sekä kaupallisen toiminnan näkökulmista (Shelton, Schroeder & Curcio, 2020). Aihetta on tutkittu myös haasteiden näkökulmasta, joita opettajat ovat nimenneet sosiaalisen median käyttöön ja sisällöntuottamiseen liittyen (Carpenter & Harvey, 2019). Sosiaalinen media on osoittautunut opettajille myös yhteisölliseksi vertaistuen saamisen paikaksi (Trust ym., 2016).

Suomessa sosiaalisessa mediassa sisältöä tuottavia opettajia on tutkittu tähän mennessä vähän. Pro gradu -tutkielmissa sosiaalista mediaa on tarkasteltu

opetuskäytön näkökulmasta (Anttonen, 2022) sekä opettajien kokemuksina luokanopettajien sosiaalisen median tileistä (Kontkanen, 2022). Aihetta on tarkasteltu myös sosiaalisen median ja opetuksen näkökulmista, kuten mediakasvatuksen tai sosiaalisen median turvallisen käytön osalta (Ruismäki, 2021; Paaso, Leppälä, Hohenthal & Niemi, 2014; Tenno, 2011). Tällöin sosiaalisen median tarkastelu on painottunut oppilaan näkökulmaan, opettajan ollessa välillinen toimija aiheen parissa. Opettajien sosiaalisen median käyttöä on lisäksi tarkasteltu kasvatuksen ja koulutuksen ajankohtaisiin aiheisiin liittyvän keskustelun näkökulmasta (ks. Salminen, 2021). Luokanopettajien siirtymisestä sisällöntuottamiseen Instagramissa on myös julkaistu artikkeli (Politi, 2022). Artikkelin mukaan lukiolaiset saavat opettajien sosiaalisen median tilien kautta myönteisen käsityksen opettajan työstä, joka vaikuttaa heidän pyrkimyksensä alalle (Heikkinen, Utriainen, Markkanen, Pennanen, Taajamo & Tynjälä, 2020).

Omien luokanopettajaopintojemme aikana olemme myös itse havainneet Instagramissa toimivan monia sisältöä tuottavia luokanopettajia. Emme kuitenkaan löytäneet Suomesta juurikaan aiheitamme vastaavaa tutkimusta. Tästä syystä päätimme lähteä tarkastelemaan ilmiötä suomalaisten opettajien näkökulmasta. Tilien seuraamisesta olemme itse kokeneet hyötyvämmä, esimerkiksi työhön liittyvien ideoiden ja materiaalien kautta. Onkin kiinnostavaa saada tietää, mitä luokanopettajat kokevat saavansa Instagramin sisällöntuottamisesta itselleen.

Tulevissa luvuissa määrittelemme tutkimuksemme käsitteet, jonka jälkeen tarkastelemme syvemmin viitekehystä. Näiden jälkeen kuvaamme tutkimuksen toteutuksen sekä tarkemmat tulokset. Lopuksi tarkastelemme pohdinnan avulla tuloksia suhteessa teoriaan ja kuvailemme johtopäätökset, jatkotutkimusaiheet sekä tutkimuksen luotettavuuden.

2 SOSIAALINEN MEDIA

SISÄLLÖNTUOTTAMISEN NÄKÖKULMASTA

2.1 Sosiaalinen media ja Instagram

Sosiaalisella mediallyä tarkoitetaan internetin palveluita ja sovelluksia (Hintikka, 2008). Määritelmän mukaan sosiaalisessa mediassa yhdistyy käyttäjien mahdollisuus omaan sisällön tuottamiseen ja käyttäjien väliseen kommunikaatioon. Käsitteen sosiaalinen media sana 'sosiaalinen', viittaa sosiaaliseen kanssakäymiseen palvelua käyttävien ihmisten välillä. Sanalla 'media' tarkoitetaan sekä informaatiota että kanavia, joiden kautta informaatiota välitetään ja jaetaan. Hintikka (2008) määrittelee sosiaalisessa mediassa viestinnän toimivan molempiin suuntiin. Hänen mukaansa käyttäjät voivat sekä vastaanottaa informaatiota ja toimia itse informaation välittäjänä, kuten jakaa julkaisuja. Keskeinen ajatus sosiaalisessa mediassa onkin lisätä sosiaalisuutta, yhteisöllisyyttä sekä verkostoitumista.

Keskitymme tutkimuksessamme Instagramiin sosiaalisen median alustana. Sosiaalista mediaa on kuvattu myös verkostoituneiden yhteisöjen 'networked publics' käsitteellä (Boyd, 2010). Nämä ovat yhteisöjä ja kuviteltuja tiloja, jotka ovat syntyneet verkostoitujen teknologioiden avulla. Ne tarjoavat samanlaisia sosiaalisia ja kulttuurisia mahdollisuuksia, kuin muutkin yhteisöt, mutta teknologian tuomat mahdollisuudet luovat osallisuutta mahdollistavaa vuorovaikutusdynamikkaa (Boyd, 2010). Sosiaalisen median alustat ovat puolestaan sovelluksia, jotka mahdollistavat käyttäjille yhteyden muodostamisen muihin henkilöihin luomalla henkilöprofiileja. Tämän myötä yksilön on mahdollista kutsua ystäviä ja kollegoita saamaan pääsyn näihin profiileihin ja mahdollisuuden olla profiilin kautta yhteydessä yksilöön esimerkiksi viestien avulla. Näihin profiileihin voidaan myös sisällyttää mitä tahansa tietoa, kuten valokuvia, videoita, äänitiedostoja ja blogeja (Kaplan & Haenlein, 2010). Käsitämmekin sosiaalisen median tutkimuksessamme Hintikan (2008), Boydin (2010) ja Kaplanin & Haenlein,

(2010) tavoin helppokäyttöisenä, maksuttomana ja yhteisöllisyyttä mahdollistavana alustana, joka mahdollistaa henkilöprofiilin luomisen, osallisuuden sekä monipuolisen vuorovaikutuksen toisten käyttäjien kanssa.

Leaverin, High Fieldin & Abidin (2020) mukaan Instagramin perustivat Kevin Systrom ja Mike Krieger vuonna 2010. Tällöin sovellus ei keskittynyt vielä valokuvaukseen, vaan anniskeluravintolasuositusten paikantamiseen ja jakamiseen sovellukseen kirjautuneiden käyttäjien kesken. Sovelluksia koskevan kilpailullisuuden vuoksi he muokkasivat sovellusta kaikille avoimeksi alustaksi, jossa voi valokuvata, kommentoida ja tykätä (Leaver ym. 2020). Instagram-nimi viittaa välittömyyteen (instant) ja sähköiseen (telegram), jonka seurauksena nimeksi muodostui Instagram. Sovelluksen keskiössä oli alun perin ajatus välittömyydestä, jolloin kuvia ja päivityksiä julkaistaan heti niiden taltiointihetken jälkeen (Leaver ym., 2020).

Nykyään Instagram käsitetään laajasti sovelluksena, joka muodostuu ohjelmista ja algoritmeista, laajasta kuvien, videoiden, kuvatekstien, kommenttien, kartta- ja sijaintitietojen, tykkäysten sekä hymiöiden tietokannasta ja suuresta määrästä henkilötietoja (Leaver ym., 2020). Instagram onkin nykyisin sosiaalisen median alusta, joka mahdollistaa yksityisten käyttäjien välisen yhteydenpidon, vaikuttamisen sekä oman näköisen sisällön tuottamisen (Instagram, 2023). Vaikuttajat ovat aktiivisia eri sosiaalisen median alustoilla, ja Instagram on YouTuben lisäksi käyttäjämäärältään yksi johtavimmista sosiaalisen median alustoista (Gaenssle ja Budzinski, 2021). Instagram tarjoaa yrityksille mahdollisuuden esimerkiksi brändin markkinoimiseen. Alustana se mahdollistaa erilaisia sisällön tuottamisen muotoja, kuten Reels (kela)-, Stories (tarina)-, kuva- ja videojulkaisujen tekemisen. Instagramissa Reels-julkaisut tarkoittavat lyhyitä videoita, joita käyttäjät luovat esimerkiksi viihdetarkoituksessa (Instagram, 2023). Instagramin Stories-julkaisut ovat puolestaan tallentamattomina vain vuorokauden esillä olevia video- tai kuvajulkaisuja. Kuva- ja videojulkaisuilla tarkoitetaan puolestaan käyttäjien Instagramin Feedissä eli profiilissa tekemiä julkaisuja (Instagram, 2023). Tutkimuksessa käytämme eri sisältömuodoista niiden englanninkielisiä nimityksiä, sillä ne ovat julkaisumuotojen alkuperäisiä käsitteitä.

2.2 Sisällöntuottaja

Henkilöä, joka tuottaa sisältöä sosiaaliseen mediaan voidaan määritellä eri käsittein. Aiemmissa tutkimuksissa (Gaenssle & Budzinski, 2021; Hudders, De Jans & De Veirman, 2020; Prestridge, 2019; Borchers, 2019; De Veirman, Cauberghe & Hudders, 2017; Khamis, Ang & Welling, 2017; Abidin & Thompson, 2012) tällaisesta henkilöstä on käytetty käsitteitä vaikuttaja, sosiaalisen median käyttäjä sekä sisällöntuottaja. Kansainvälisessä tutkimuksessa sana influencer kuvaa sosiaalisessa mediassa sisältöä tuottavaa henkilöä (Hudders ym., 2020), mutta suomen kielessä henkilöä kuvataan usein käsitteellä sisällöntuottaja. Sisällöntuottaja on rakentanut sosiaalisen median alustallaan sosiaalisen verkoston häntä seuraavista ihmisistä (De Veirman ym., 2017). Tässä tutkimuksessa käytämme sosiaaliseen mediaan sisältöä tuottavasta henkilöstä käsitettä sisällöntuottaja.

Huddersin ym. (2020) mukaan sosiaalisen median sisällöntuottajiin voidaan liittää tiettyjä ominaisuuksia. Sisällöntuottajat voidaan nähdä sosiaalisen median mikrojulkikkiksina (Gaenssle & Budzinski, 2021) eli julkisuudenhenkilöinä, jotka ovat saaneet suosionsa sosiaalisen median kautta (Hudders ym., 2020). Gaensslen ja Budzinskin (2021) mukaan keskeiset ominaisuudet vaikuttajalle ovat saavutettavuus sekä vaikuttavuus. He kertovat saavutettavuuden liittyvän seuraajien määrään ja tilin näkyvyyteen. Tähän vaikuttaa esimerkiksi algoritmi, joka suuntaa sisältöä sosiaalisen median alustan algoritmipohjaisten haku - ja suosituspalvelujen täsmällisten sisältövalintojen mukaan. Nämä työntävät algoritmin valintoja vastaavia sisältöjä käyttäjien alustoilla ja lisäävät niiden näkyvyyttä ja suosiota (Gaenssle ja Budzinski, 2021). Tutkimuksessamme tilin näkyvyydellä ei tarkoiteta vain seuraajien määrää vaan myös julkaisujen näkymisen laajuutta Instagramin-käyttäjille, jolloin sisällöntuottajan tekemä julkaisu voi näkyä paljon laajemmalle yleisölle kuin pelkille seuraajille.

Vaikuttavuus käsitetään puolestaan sisällöntuottajan asiantuntijuutena, aitoutena ja läheisenä siteenä seuraajiin, jotka rakentavat vaikuttajan asemaa (Gaenssle & Budzinski, 2021). Asiantuntijuuden käsitteellä viitataan sisällöntuottajan toimintaan mielipidevaikuttajana oman asiantuntijuutensa alalla (Lin, Bru-

ning & Swarna, 2018). Tämä liittyy sisällöntuottajan kykyyn vaikuttaa seuraajiansa päätöksentekoon, jolloin puhutaan mielipidevaikuttamisesta (Gaenssle & Budzinski, 2021). Asiantuntijuuden käsitteellä viitataan tutkimuksessamme sisällöntuottajien tilien painottumiseen luokanopettajan työtä koskeviin sisältöihin. Aitousen käsitteellä viitataan sisällöntuottajan pyrkimykseen luoda tilistään brändiä rakentava narratiivi ja henkilökuva, joka erottaa sisällöntuottajan muista Instagramin sisällöntuottajista ja lisää hänen tunnistettavuuttaan tietynlaisen sisällön tuottamisen asiantuntijana (Khamis, Ang & Welling, 2017).

Abidin ja Thompsonin (2012) ja Borchersin (2019) mukaan kolmas vaikuttajamarkkinointiin liittyvä ominaisuus käsittää läheisen siteen luomisen seuraajiin. Heidän mukaansa läheisen siteen luominen edellyttää vuorovaikutusta seuraajien kanssa, joka erottaakin vaikuttajat esimerkiksi laajan seuraajakunnan omaavista julkisuuden henkilöistä. Läheisen siteen luomiseksi sisällöntuottajat voivat julkaista esimerkiksi henkilökohtaiseen elämään, harrastuksiin, mieltymyksiin ja päivittäisen toiminnan kuvaamiseen liittyvää sisältöä, joka luo läheisemmän kuva sisällöntuottajasta sekä vahvistaa tämän ja seuraajien välistä sidettä (Hudders ym., 2020).

Sisällöntuottajan ominaisuuksiin voi liittyä myös yrittäjänä toimiminen, jolloin kaupallisuuteen liittyvässä markkinoinnissa sisällöntuottajilla on tavoitteena yritysten tuotteiden, organisaatioiden tai tuotemerkkien mainostaminen. Näistä sisällöntuottajat saavat rahan tai materiaan liittyviä korvauksia (Hudders ym., 2020). Tällöin profiili keskittyy tiettyihin tuotteisiin tai markkinarakoihin liittyvään sisältöön, kuten ruokaan tai terveyteen (Schouten, Janssen & Verspaget, 2020).

Käsitämme sisällöntuottajan eroavan tavallisesta Instagramin käyttäjästä sosiaalisen median käyttämisen näkökulmasta. Opettaja voi esimerkiksi suuntautua vain kuluttamaan sosiaalisesta mediasta saatavaa tietoa, esimerkiksi hankkimaan ideoita (Prestridge, 2019). Sisällöntuottajuuden käsitämme kuitenkin Prestridgea (2019) mukailleen laajempänä ja tavoitteellisempänä sosiaalisen median käyttönä, jolloin opettaja on hyvin sitoutunut tilinsä kautta tapahtuvaan verkostoitumiseen sekä sisältöjen jakamiseen tilillään. Tällöin toisten tekemien

julkaisujen "kuluttamisen" lisäksi sisällöntuottajat pyrkivät aktiivisesti ja tavoitteellisesti rakentamaan omaa tiliään ja asemaansa sosiaalisen median alustalla muiden käyttäjien joukossa.

3 LUOKANOPETTAJAN AMMATILLINEN IDENTITEETTI JA OPPIMINEN

3.1 Luokanopettaja

Suomessa alakoulussa vuosiluokilla 1–6 tapahtuva opetus on perusopetuslain (1998) mukaan pääasiassa luokanopetusta. Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimus asetuksen (1998) mukaan alakoulun vuosiluokilla 1–6 luokanopettajina työskentelee kasvatustieteen maisterin tutkinnon suorittanut opettaja, jolla on suoritettuna perusopetuksessa opettamiseen tarvittavat opinnot. Luokanopettajan työhön liittyy monipuoliset työtavat ja arviointikeinot, sekä edellytys opetuksen eriyttämisestä oppilaiden tarpeiden mukaan (Opetushallitus, 2014).

Luokanopettajan käsitettä tarkastelemme syvemmin opettajuuden käsitteellä. Esimerkiksi Pakkasen (2008) mukaan opettajuus voidaan määritellä opettajan tietoina ja taitoina sekä suhteena oppilaisiin ja ympäristöön, kuten kollegoihin ja työyhteisön tehtäviin. Määritelmän mukaan opettajan työhön liittyvien moninaisten suhteiden vuoksi, opettajuus voidaan nähdä myös dynaamisena ja tilannesidonnaisena. Luukkaisen (2005) mukaan opettajuus tarkoittaaakin työhön liittyviä erilaisia osa-alueita. Hänen mukaansa käsite kuvastaa opettajan työn kokonaisuutta, johon sisältyy yksilön näkemys itsestään opettajana sekä yleisenä että yhteiskunnallisena toimijana. Hyvän opettajuuden käsite muovautuukin aina suhteessa aikaan ja yhteiskunnalliseen kehitykseen (Luukkainen, 2005).

Käsitämme tutkimuksessa opettajuuden Pakkasen (2008) ja Luukkaisen (2005) mukaisesti. Tässä tutkimuksessa käytämme luokanopettajan ja opettajuuden käsitteestä käsitettä 'opettaja'.

3.2 Ammatillinen identiteetti

Tutkimuksissa opettajan ammatillisen identiteetin on käsitetty muodostuvan eri piirteistä (Beijaard ym., 2004; Kimmons & Veletsianos, 2014). Beijaardin ym.

(2004) mukaan opettajien ammatti-identiteetin ominaispiirteitä koskevien tutkimusten perusteella ei ole kuitenkaan mahdollista osoittaa, mitkä erityispiirteet erityisesti muokkaavat opettajien ammatillista identiteettiä. Beijaardin ym., (2004) tutkimuksessa on kuitenkin tunnistettu muutamia piirteitä, jotka ovat olennaisia opettajan ammatilliselle identiteetille. Määritelmän mukaan ammatillinen identiteetti nähdään elinikäisen oppimisen prosessina, jonka myötä ammatillinen kehittyminen on jatkuvaa. Lisäksi tutkimuksessa (Beijaard ym., 2004) todetaan, että ammatillinen identiteetti ei ole jotain mitä opettajilla on, vaan jotain, jota he käyttävät ymmärtääkseen itsensä opettajina.

Beijaardin ym. (2004) mukaan opettajan ammatti-identiteetti koostuu alaidentiteeteistä. Näillä tarkoitetaan esimerkiksi suhteita ja konteksteja, joiden parissa opettaja työskentelee, kuten kollegoita, vanhempia tai koulunjohtoa. Määritelmän mukaan opettajan identiteetin kannalta merkityksellistä on pyrkimys pitää tasapainoa näiden alaidentiteettien välillä. Ammatillinen identiteetti merkitseekin henkilöä ja kontekstia. Identiteetti ei kuitenkaan ole ainutlaatuinen sillä opettajan ammattiin liittyy tiettyjä odotuksia koskien ammattimaisuutta ja käyttäytymistä (Beijaard ym., 2004). Voidaan myös ajatella, ettei koulussa ole vain yhtä opetuskulttuuria vaan jokainen opettaja voi jossain määrin kehittää omaa opetuskulttuuriaan (Feiman-Nemser, Floden & Wittrock, 1986).

Opettajan asiantuntijatyö rakentuu ammatti-identiteetin varaan (Beijaard ym., 2004). Ammatillisen identiteetin on nähty muovautuvan yksilön kokemuksesta tehtyjen tulkintojen kautta henkilökohtaisen ja ammatillisen ulottuvuuden yhdistyessä toisiinsa, jolloin muutokset yksilön henkilökohtaisessa elämässä tai työelämässä saattavat vaatia yksilöä uudelleen neuvottelemaan identiteettiään (Pitkänen, 2021). Itseohjautuva ja yksilön tarpeisiin perustuva oppiminen liittyy ammatilliseen identiteettiin tapahtuukin, kun yksilö kohtaa ympäristössään uusia asioita ja pyrkii sisällyttämään niitä osaksi identiteettiään (Prestridge, 2019; Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016).

Tutkimuksessamme käytämme käsitettä opettaja puhuessamme Instagramiin työnsä ulkopuolella sisältöä tuottavista luokanopettajista. Tämän lisäksi puhumme Instagram-tilejä seuraavista opettajista käsitteillä seuraajat tai seuraavat

opettajat, jolla tilejä seuraavat luokanopettajat erotetaan muista seuraajista. Ammatillisen identiteetin käsitämme tutkimuksessamme Pitkäsen (2021), Prestridgen (2019), Ruohotie-Lyhdyn & Moaten, (2016), Kimmonsin & Veletsianoksen (2014), Feiman-Nemserin, Beijaardin ym. (2004), Flodenin & Wittrockin (1986) tavoin elinikäisenä oppimisena, jonka avulla opettajat pyrkivät ymmärtämään ja kehittämään itseään opettajina ympäristön vaatimuksiin. Ajattelemme Pitkäsen (2021) mukaisesti, että henkilökohtainen sekä ammatillinen ulottuvuus vaikuttavat ammatilliseen identiteettiin ja voivat ohjata sen uudelleen määrittelyyn. Ammatillisen identiteetin osana ajattelemme vaikuttavan alaidentiteetit eli suhteet ja kontekstit, joiden parissa opettaja työskentelee (Pakkanen, 2008; Beijaard ym., 2004). Näitä voivat olla esimerkiksi huoltajat, oppilaat ja kollegat työyhteisössä tai sosiaalisessa mediassa.

3.3 Luokanopettajan toimijuus ammatillisena oppimisena

Opettajan ammatillinen identiteetti tarkoittaa yksilön käsitystä itsestään ammatillisena toimijana. (Vähäsantanen, Hökkä, Eteläpelto & Rasku-Puttonen, 2012). Ammatillisen identiteetin ytimessä on toimijuus sekä tunnetekijät (Pitkänen, 2021), jotka ovat tärkeä osa ammatillista identiteettiä (Beijaard ym., 2004). Toimijuuden ja tunnetekijöiden varaan rakentuvat minäpystyvyyssuskomukset, jotka vaikuttavat yksilön motivaatioon kohti tavoitteitaan (Pitkänen, 2021). Toimijuus voidaan määritellä omaan työhön vaikuttamisena sekä siihen liittyviin uudistuksiin, osallistumisena uudistusten toteuttamiseen tai omaan ammatillisen identiteettiin vaikuttamisena, jolloin tavoitteena on pyrkiä ymmärtämään itseään ammatillisena toimijana (Vähäsantanen, 2014) Toimijuus voidaankin käsitellä Beijaardin ym. (2004) mukaan ammatillista identiteettiä koskevana oppimisena, joka tapahtuu toiminnan kautta yksilöllisesti ja yhteistyössä. Toimijuuden suuntaaminen riippuu tavoitteista, joihin opettajat pyrkivät, ja käytettävissä olevista resursseista tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tutkimuksissa on myös yritetty tehdä eroa ammatillisen kehittymisen ja oppimisen välille. Tällöin ammatillista oppimista eli toimijuutta on tarkasteltu

sen vapaaehtoisuuden näkökulmasta (Prestridge, 2019). Samalla kun ammatillinen oppiminen on vapaaehtoista, käsitetään ammatillinen kehittyminen pakolliseksi, työn sisältä kumpuavaksi toiminnaksi esimerkiksi työaikana tapahtuviksi koulutuksiksi (Prestridge, 2019). Ammatillinen oppiminen voi kuitenkin muuttua parhaimmillaan ammatilliseksi kehittymiseksi, kun vapaaehtoisesti kerätty ja henkilökohtaisiin kiinnostuksen kohteisiin sekä tarpeisiin pohjautuva tieto siirtyy käytäntöön luokkahuonetasolla, osaksi pakollista työntekoa (Prestridge, 2019). Tällöin esimerkiksi opettajan sosiaalisen median kautta vapaaehtoisesti ja vapaa-ajalla kerätyt ideat ja materiaalit siirtyvät osaksi luokkahuoneessa tapahtuvaa työtä.

Ammatilliseen identiteettiin liittyvää oppimista onkin pidetty itseohjautuvana, yksilön ammatillisiin tarpeisiin tai kiinnostuksen kohteisiin perustuvana toimintana (Prestridge, 2019). Yksilön kohdatessa ympäristössään identiteetilleen uusia asioita, voi hän pyrkiä omaksumaan uusia ideoita ja käytänteitä osaksi identiteettiään (Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016). Toinen tapa reagoida uuteen on identiteetin pelkistyminen, jolloin yksilö osittain hylkää uusia käytäntöjä ja tämän luottamus ympäristöön heikkenee. Tutkimuksen mukaan yksilö voi myös suhtautua ympäristöönsä tarkkaavaisesti ja poimia itselleen vain olennaisia teemoja osaksi identiteetin kehittymistä (Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016). Ammatillinen oppiminen koetaankin yleensä miellyttävänä ja omassa kontrollissa olevana toimintana (Prestridge, 2019). Oppiminen on työn lomassa tapahtuvaa vapaaehtoista, formaalia tai informaalia oppimista, ja se voidaan nähdä myös jatkumona, jossa oppiminen lähtee opettajasta itsestään ja jatkuu kohti vuorovaiikutteisuutta (Prestridge, 2019). Määritelmän mukaan ammatilliseen oppimiseen ei kohdistu ulkopuolisia vaatimuksia vaan tapahtuu opettajien omalla ajalla, aikaan sitoutumattomasti ja on ammatillisesti palkitsevaa.

Tutkimuksessa tarkoitamme toimijuudella ja ammatillisella oppimisella ennen kaikkea ammatillista identiteettiä koskevaa oppimista, joka saa alkunsa opettajan tarpeesta uudelleen neuvotella ammatillista identiteettiään suhteessa ympäristöön (Beijaard ym., 2004; Ruohotie-Lyhty, 2016; Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016).

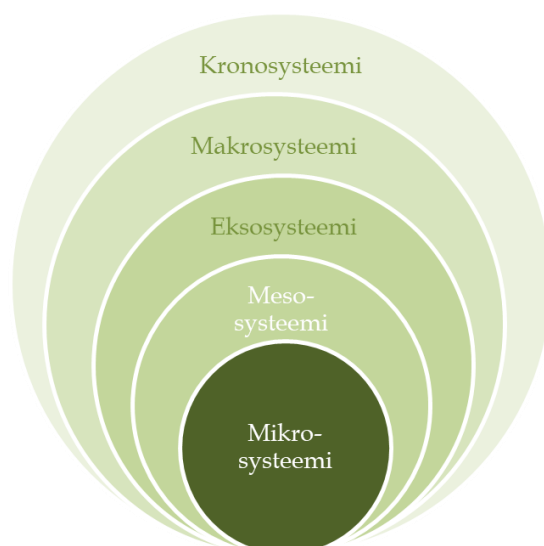
4 LUOKANOPETTAJAT SISÄLLÖNTUOTTAJINA INSTAGRAMISSA

4.1 Sosioekologinen malli

Tässä luvussa tarkastelemme luokanopettajia sosiaalisen median sisällöntuottajina Bronfenbrennerin (1979) sosioekologisen mallin avulla, alkaen mikrosysteemin tasosta ja päättyen kronosysteemiin (ks. Kuvio 1). Valitsimme sosioekologisen mallin (Bronfenbrenner 1979), koska opettajat ovat kiinteässä vuorovaikutussuhteessa ympäristöönsä (Pakkanen, 2008) ja opettajuuteen liittyy yhteiskunnallinen toimijuus (Luukkainen, 2005), jolloin he myös vaikuttavat ympäristöönsä. Sosioekologisten mallien pyrkimyksenä onkin valaista yksilöiden välistä suhdetta ympäristöihin ja konteksteihin, joissa he ovat mukana (Carpenter & Harvey, 2019). Bronfenbrennerin (1979) sosioekologinen malli tarjoaa teoreettisen näkökulman ihmisen kehitykseen, jonka mukaan ihmisen kehitys tarkoittaa pysyvää muutosta tavassa, jolla hän havaitsee ympäristöään ja käsittelee sitä. Ihminen on siis aina kehittyessään vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa (Bronfenbrenner, 1979).

Kuvio 1.

Ekologinen systeemiteoria (Bronfenbrenner, 1979, 1986)

Teorian mukaan ekologinen ympäristö käsitetään sisäkkäisten rakenteiden joukoksi. Kukin rakenne vaikuttaa omasta kerroksestaan toistensa sisälle (kts. kuvio 1). Näistä rakenteista sisimmällä tasolla on mikrosysteemi, joka käsittää kehittyvän ihmisen välittömän ympäristön. Tämän ympäröi mesosysteemi, jolla tarkoitetaan mikrosysteemistä seuraavaa tasoa eli yksilön yhteyttä useampiin suhteisiin. Nämä suhteet voivat olla vuorovaikutuksessa keskenään ilman, että yksilö osallistuu aktiivisesti niihin, mutta ne vaikuttavat silti yksilöön (Bronfenbrenner, 1979). Esimerkiksi oppilaisiin ja vanhempiin liittyvät eettiset tekijät voivat vaikuttaa luokanopettajan sisällöntuottamiseen sosiaalisessa mediassa (Carpenter & Harvey, 2019).

Ekologisen ympäristön kolmas taso, eksosysteemi tarkoittaa, että ihmisen kehitykseen vaikuttavat syvästi tapahtumat, jotka tapahtuvat ympäristöissä, joissa ihminen ei ole aina läsnä (Bronfenbrenner, 1979). Esimerkiksi koulun ja työyhteisön taso vaikuttavat opettajan ammatilliseen identiteettiin (Pitkänen 2021) työyhteisön tapahtumien ja kulttuurin kautta, joihin tämä ei aina voi vaikuttaa. Neljäs taso on makrosysteemi, joka liittyy kaikkiin ekologisen ympäristön tasoihin. Tällä tasolla tarkoitetaan kulttuurisia piirteitä liittyen missä tahansa kulttuurista löytyviin tietyn tyyppisiin ympäristöihin, jotka voivat vaihdella eri kulttuurien välillä (Bronfenbrenner, 1979). Esimerkiksi sosiaalista mediaa ja Instagramia ammatillisena oppimisyhteisönä on tutkittu kansainvälisesti (Goodyear, Parker & Casey, 2019). Lisäksi Instagram on globaalilla tasolla laajasti käytetty sosiaalisen median palvelu (Dixon, 2022). Tämä tekeekin Instagramista makrotason ympäristön, joka löytyy useammasta kulttuurista ja jonka pariin opettajat ovat löytäneet myös Suomessa (Kontkanen, 2022).

Viimeinen taso eli kronosysteemi, jonka Bronfenbrenner (1986) lisäsi malliin käsittää laajemmat yhteiskunnalliset ja historialliset muutokset. Nämä vaikuttavat ulkoapäin kaikkiin ekologisen mallin tasoihin. Esimerkiksi Suomessa tällainen voisi käsittää opetuslaissa olevat säädökset ja niihin liittyvät muutokset, jotka pohjautuvat yhteiskunnallisiin tarpeisiin.

4.2 Opettaja sisältöä tuottavana toimijana

Bronfenbrenner (1979) määrittelee mikrosysteemin ympäristön suorana vaikutuksena kehittyvään ihmiseen, eli yksilön kokemukseen hänen omasta elämästään. Kaikki mallin eri tasoilla tapahtuvat asiat eivät välttämättä vaikuta yksilön kehitykseen, mutta lyhytaikaisillakin tapahtumilla voi olla vaikutusta, jos ne liittyvät oleellisesti yksilön kehitykseen. Mikrosysteemin taso tarkoittaa tutkimuksemme Instagramia ympäristönä, jossa opettaja toimii sisällöntuottajana sekä tämän ympäristön vaikutusta opettajaan yksilönä.

Toimijuuden käsite voidaan määritellä kuvaavan sosiaalisen ympäristön ja sen rakenteiden sekä yksilön välistä vastavuoroista suhdetta (Berger & Luckmann, 1967), jolloin se on keskeinen identiteetin osa yksilön neuvotellessa itsensä ja ympäristön välillä (Beuchamp & Thomas, 2009). Tällä tarkoitetaan yksilön pyrkimystä rakentavan tasapainon löytämiseen omien tavoitteiden ja työpaikan tarpeiden välillä (Ruohotie-Lyhty, 2016). Tällaisessa tilanteessa yksilö voi pyrkiä uudelleenneuvottelemaan identiteettiään tai asettua puolustuskannalle.

Opettajien kyky kehittää pedagogisia toimintatapoja onkin riippuvainen ympäristöstä (Ruohotie-Lyhty, 2016). Ympäristön olosuhteiden ollessa ristiriidassa opettajan ammatillisen identiteetin kanssa, pyrkii yksilö prosessin kautta uudelleenneuvottelemaan identiteettiään ja kehittymään ammattimaisesti, jolloin identiteetti vastaa paremmin ympäristöä (Ruohotie-Lyhty, 2013, 2016; Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016). Ihannetilanteessa opettajat käyttävät identiteettiään ammatillisina työympäristössä, jossa uudet haasteet ja muutokset vastaavat heidän odotuksiaan sekä arvojaan opettajina, esimerkiksi uuden opettajan aloittaessa uudessa koulussa. Identiteetin kehittäminen voi edellyttää uusien pedagogisten ajattelutapojen tai uusien vastuiden sisäistämistä osaksi omaa ammatillisuutta sekä oman toiminnan kehittämistä opettajana (Ruohotie-Lyhty, 2013, 2016; Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016). Parhaimmillaan opettajat omaksuvat uusia työtapoja osaksi ammatillisuuttaan eivätkä koe joutuvansa luopumaan alkuperaisista ajatuksista opettajuuteen liittyen (Ruohotie-Lyhty, 2013, 2016; Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016).

Opettajankoulutusohjelmia on tutkimuksessa kritisoitu siitä, että ne eivät tue opettajaopiskelijoita riittävästi ammatillisen identiteettinsä muodostamisessa (Beauchamp & Thomas, 2009). Työorganisaatioihin ja työyhteisöihin kohdistuu kasvavissa määrin työelämän muutoksiin liittyviä tuottavuuden sekä tehokkuuden paineita, joiden seurauksena työntekijältä edellytetään ammatilliseen identiteettiin liittyvää oppimista ja kehittymistä (Billett 2011; Eteläpelto, Vähäsantanen, Hökkä & Paloniemi 2014a; Kira & Balkin 2014). Opettajien työtä ja työoloja muokkaavat uudistukset asettavatkin haasteen pohtia opettajien ammatillista identiteettiä ja työhyvinvointia, sekä epävarmuuden näille aiheuttamia uhkia (Hökkä, Vähäsantanen & Saarinen, 2010). Muutostilanteiden seurauksena työntekijän on muokattava ymmärrystä itsestään ammatillisena toimijana (Eteläpelto, Hökkä, Paloniemi & Vähäsantanen, 2014). Tällöin työntekijä joutuu pohtimaan, kuka hän on ihmisenä, mihin kuuluu ammatissaan ja työssään sekä millaisiin ihanteisiin, tavoitteisiin ja eettisiin normeihin työssään sitoutuu.

Tutkimuksissa on kuitenkin todettu toimijuuden kannalta ammatillisen identiteetin kehittymisen voivan vaikeutua tai jäädä saavuttamatta, jos yksilöllä ei ole riittävästi aikaa, resursseja tai tilaa sen muokkaukseen (Eteläpelto ym., 2014; Mahlakaarto 2010; Vähäsantanen & Eteläpelto, 2011). Vähäsantanen ja Eteläpellon (2011) mukaan jaksamiselle ja työhyvinvoinnille koetaan uhkana tilanne, jossa opettajan työhön suuntautuu vaatimuksia ilman riittäviä resursseja niistä selviämiseen. Vastavalmistuneiden opettajien ammatilliseen kehittymiseen on narratiivisessa tutkimuksessa katsottu liittyvän myös auktoriteetin ja haavoittuvuuden vastakkainasettelu sekä tasapainoilu näiden välillä (Alsup, 2018). Vastakkainasettelun aiheuttamat ”kamppailut” kognitiivisella ja emotionaalisisella tasolla tapahtuvat johtavat ammatillisen identiteetin kasvuun. Tällaiset voivat käsittää esimerkiksi kollegoiden ja vastavalmistuneen opettajan erilaisia näkemyksiä opetuksesta tai opettajan omaan reflektointiin siitä, millaisella auktoriteetilla suhtautuu oppilaisiin. Ammatillisen identiteetin kehittymiseen liittyikin tasapainon hakeminen näiden välillä, jolloin vahvistuu myös opettajan kokemus toimijuudesta (Alsup, 2018). Toimijuuden vahvistuminen voi merkitä

yksilöille eri asioita. Ammatillinen identiteetti voi esimerkiksi rakentua uudelleen johtaen työhyvinvoinnin kasvuun tai sen tiedostamiseen, että oman hyvinvoinnin turvaamiseksi on tehtävä asioita (Hökkä, Vähäsantanen & Saarinen, 2010).

Sosiaalisen median käyttöä on tutkimuksissa tarkasteltu liittyen opettajien ammatillisuutta koskevien koulutuksellisten tavoitteiden tukemiseen (Hudders ym. 2020; Prestridge, 2019; Kimmons & Veletisanos, 2014). Näiden yhteyttä opettajien identiteettiin ja opettajien toimimiseen sosiaalisen median sivustoilla tai institutionaalisen säätelyn vaikutuksia opettajien identiteettiin on kuitenkin tutkittu vain vähän (Kimmon & Veletsianos, 2014). Sisällöntuottajia on erilaisia ja tuottamiseen voidaan nähdä liittyvän erilaisia motiiveja (Hudders. ym.,2020). Prestridgen (2019) tutkimuksessa puhutaan ammatillisen oppimisen alustoista 'personal learning networks', joita ovat sosiaalisen median alustat. Ammatillisen oppimisen alustoille muodostuu ammatillisen oppimisen yhteisöjä (Beijaard ym., 2004).

Tutkimuksessa on todettu opettajien sosiaalisen median alustojen käyttöön liittyvän erilaisia ammatillisen oppimisen kategorioita (Prestridge, 2019). Opettajat voivat toimia esimerkiksi tiedon kuluttajina, jolloin sosiaalista mediaa käytetään tiedon, ideoiden ja resurssien hankkimiseen (Prestridge, 2019). Verkostoitumiseen liittyvä asennoituminen käsittää puolestaan tiedon etsimisen lisäksi myös tiedon jakamisen kollegoiden kanssa. Tiedonjakajana opettaja julkaisee omasta tahdostaan löytämäänsä tietoa, ideoita ja opetussuunnitelmaan pohjautuvia materiaaleja. Motiivina voi tällöin olla toive palautteen tai arvostuksen saamisesta liittyen omaan opettajuuteen (Prestridge, 2019). Ammatillisesti suuntautunut opettaja on puolestaan sitoutunut sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan ammatilliseen oppimisprosessiin kehittyäkseen ammatissaan. Opettajat ovat tällöin hyvin sitoutuneita ammatillisen oppimisen yhteisöihin, jolloin toiminnassa ollaan orientointuneita sekä ihmisten kanssa verkostoitumiseen että sisältöjen jakamiseen ja keskustelujen käymiseen uusiin opetusideoihin liittyen (Prestridge, 2019).

Sosiaalisen median käytöllä on tutkimuksessa todettu olevan hyötyjä ammatillisen identiteetin kehittymiselle (Trust, ym., 2016). Opettajien on esimerkiksi todettu omaksuvan uusia identiteettejä esimerkiksi jatkuvan oppimisen tai mentoroinnin näkökulmista. Lisäksi sosiaalinen media on auttanut opettajia ymmärtämään omien tietojen ja osaamisen jakamisen merkitystä ammatilliselle oppimiselle (Trust, ym. 2016). Carpenterin ja Harveyn (2019) tutkimuksen mukaan hyötyjen lisäksi opettajien sosiaalisen median käyttöön on todettu liittyvän myös haasteita, joista yleisin koskee sosiaalisessa mediassa vietettyä aikaa. Tutkimukseen osallistujista yli puolet kokivat sosiaalisen median ajan käytön kannalta ylivertaisena, ja moni kommentoi kamppailevansa löytääkseen sopivan tasapainon sosiaaliseen mediaan liittyvän ajan käytön suhteen.

4.3 Opettaja sisällöntuottajana suhteessa oppilaisiin ja vanhempiin

Mesosysteemi käsittää kahden tai useamman ympäristön väliset suhteet, joihin yksilö osallistuu aktiivisesti (Bronfenbrenner, 1979). Mesosysteemin käsitämme Carpenterin ja Harveyn (2019) tavoin erilaisina opettajan työhön liittyvinä suhteina, jotka vaikuttavat opettajien sisällön tuottamiseen Instagramiin. Tutkimuksessa on todettu esimerkiksi mesosysteemin tasolla suhteiden liittyvän oppilaisiin ja vanhempiin liittyvien eettisten tekijöiden vaikuttavan luokanopettajan sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan sisällöntuottamiseen (Carpenter & Harvey, 2019). Perusopetuslain mukaan opettajan tulee tehdä yhteistyötä kotien kanssa. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyön tavoitteena on edistää hyvinvointia ja turvallisuutta oppilaiden, luokkien ja kouluyhteisön tasolla (OPH, 2014). Yhteistyössä lähtökohtina pidetään luottamuksen rakentamista, tasavertaisuutta ja keskinäistä kunnioitusta (OPH, 2014).

Tirrin ja Kuusiston (2019) mukaan opettajan toiminnan perustana on eettisyys, joka näkyy opettaja-oppilas-suhteessa, opettajan suhteessa omaan työhönsä sekä moniarvoisuudessa. Tätä varten on vuonna 2017 laadittu Comeniuksen vala, joka muistuttaa eettisyyden olevan opettajan profession perusta (Tirri ja Kuusisto, 2019). Valan tavoitteena on korostaa opettajan ammatti-identiteettiä-

ja etiikkaa. Valan mukaan opettajan tulee toimia tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti joka tilanteessa. Lisäksi vala rakentaa opettajien yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä opettajan asiantuntijuutta (Tirri ja Kuusisto, 2019). Fretzin mallin mukaan opettajan ammatillisen moraalin keskeisinä ulottuvuuksina voidaan nähdä puolestaan oikeudenmukaisuus, huolenpito ja totuudellisuus (Tirri ja Kuusisto, 2019).

Tutkimuksissa ei ole juurikaan käsitelty opettajien sosiaalisen median sisällöntuottamista huoltajien ja oppilaiden näkökulmasta. Trust ym. (2016) ovat kertoneet opettajien kokemuksista liittyen oppilaiden hyötymiseen opettajien sosiaalisen median käytöstä. Heidän mukaansa oppilaat voivat hyötyä opettajan sosiaalisen median käytöstä sen tarjotessa oppilaille mahdollisuuden yhteisölliseen oppimiseen ja oppimisympäristöjen laajentumiseen globaalimmalle tasolle (Trust ym., 2016). Muissa sosiaaliseen mediaan ja oppilaisiin liittyvissä tutkimuksissa sosiaalista mediaa on tarkasteltu lähinnä mediakasvatuksen tai sosiaalisen median turvallisen käytön osalta (Ruismäki, 2021; Paaso & Tenno, 2011; Leppälä, ym. 2014).

Carpenter ja Harvey (2019) selvittivät kuitenkin tutkimuksessaan opettajan sosiaaliseen median käyttöön liittyvän haasteita. Haasteet liittyivät esimerkiksi sosiaalisen median aiheuttamaan riskiin koskien opettajan toimivallan ylittymistä. Tutkimuksessa opettajat kertoivat haasteeksi esimerkiksi tilanteet, jossa opettaja voi sosiaalisessa mediassa kohdata oppilaiden julkaisemaa sisältöä, joka saa pohtimaan tulisiko asiasta raportoida eteenpäin tai puuttua muulla tavalla (Carpenter & Harvey, 2019). Lisäksi opettajat saattoivat pelätä, että vanhemmat voisivat irrottaa kontekstistaan sosiaalisessa mediassa kollegoiden kanssa käytävän ammatillisiin asioihin liittyvän keskustelun. Tämä johti opettajien suhtautumiseen varauksella julkaisujensa sisältöihin ja väärin tulkitsemiseen (Carpenter & Harvey, 2019). Opettajien onkin työssään noudatettava myös perusopetuslakia (1998), jonka mukaan heidän tulee noudattaa henkilötietojen salassapittoa ja käsittelyyn liittyvää säädöstä. Tämän mukaan opettajat eivät saa ilmaista ulkopuolisille, heidän tietoonsa tulleita asioita oppilaiden tai perheenjäsenten henkilökohtaisista asioista, kuten kotioloista tai taloudesta.

4.4 Opettaja sisällöntuottajana suhteessa kouluun ja työyhteisöön

Eksosysteemi (Bronfenbrenner, 1979) kuvastaa tutkimuksessamme koulun ja työyhteisön tasoa, joka vaikuttaa opettajan ammatillisen identiteetin muotoutumiseen (Pitkänen, 2021). Eksosysteemi käsittääkin tutkimuksessamme koulun ja työyhteisön tasolla vallitsevan kulttuurin ja tapahtumat, jotka vaikuttavat luokanopettajaan.

Tutkimuksissa on todettu työyhteisöstä saatavan sosiaalisen tuen lieventävän opettajien emotionaalista kuormitusta ja vaikuttavan vähäisempään uupumuksen kokemiseen sekä lisäävän henkilökohtaisten saavutusten tunnetta ja työtyytyväisyyttä (Kinman, Wray & Strange, 2011). Työyhteisön merkitystä on tarkasteltu tutkimuksessa myös ammatillisen identiteetin näkökulmista. Mikäli työyhteisön tarjoamat identiteettimallit opettajalle ovat epäselkeitä voi se vaikuttaa työnlaatuun kielteisesti ja heikentää opettajan ammatillisen identiteetin rakentumista (Karila & Kupila, 2010). Erityisesti urallaan alussa olevilla opettajilla epäselkeys omasta identiteetistä voi tehdä oman paikan löytämisestä työyhteisössä vaikeaa. Kiirekulttuuri työpaikalla ja stressi voivat edistää suorituskeskeisen otteen muodostumista työhön ja viedä tilaa oppimiselta työelämässä, jolloin myös voimavarat oppia tai reflektoida heikkenevät (Karila & Kupila, 2010).

Kollegoiden suhtautuminen opettajien työhön liittyvään sosiaaliseen mediaan käyttöön voi olla myös kielteistä, mikäli he eivät arvosta tai ymmärrä miksi opettaja käyttää sosiaalista mediaa. Opettajien sosiaalisen median julkaisut voivat herättää ristiriitaisia tunteita, huolta tai turhautumista esimerkiksi niiden kaupallisten luonteen vuoksi, jolloin julkaisuja saatetaan kritisoida (Carpenter & Harvey, 2019). Turhautumista ja paheksuntaa kollegoissa saattaa aiheuttaa myös opetussuunnitelmallisen pohjan puuttuminen julkaisuista tai ongelmallisten opetuskäytäntöjen kannattaminen (Carpenter & Harvey, 2019). Lisäksi julkaisuihin liittyvä epäammattimaisuus, kuten kielenkäyttö, poliittisluontoisten sisältöjen julkaiseminen, henkilökohtaiseen elämään liittyvät sisällöt tai negatiivisyytteiset kommentit voivat herättää paheksuntaa (Carpenter & Harvey, 2019).

Opettajat suhtautuvat Anttosen (2022) mukaan vaihtelevasti kollegojensa sisällöntuottamiseen. Hän on todennut gradututkielmassaan opettajien tietoisuuden voivan vaihdella liittyen kollegoidensa toimintaan sosiaalisen median parissa. Tutkimuksessa tuli ilmi myös opettajien tietoisuus siitä, etteivät vanhemmat kollegat käytä opetukseen liittyen sosiaalista mediaa, koska kokevat sen itselleen vieraaksi ja kaukaiseksi ajatukseksi (Anttonen, 2022) Taustalla tällaisessa kokemuksessa voi olla esimerkiksi ammattisukupolvien väliset erot. Tutkimuksessa määrittelimme ammattisukupolvet Karilan ja Kupilan (2010) mukaan yhteiskunnallis-historiallisesti rakentuneiksi. Työuran alussa kentältä saadut kokemukset ovat tärkeitä työidentiteetin rakentumiselle. Huolimatta ammatillisen kehittymisen jatkuvasta prosessista, uran alkuvaiheissa rakentuneet tavat ajatella vaikuttavat myös myöhempiin oppimiskokemuksiin (Karila & Kupila, 2010). Kollegoiden oleminen sosiaalisessa mediassa on myös koettu hyötynä Kontkasen (2022) gradututkielmassa. Tutkimuksen mukaan opettajat kokivat saavansa sosiaalisen median kautta kollegoilta vertaistukea, neuvoja ja apua sekä mahdollisuuden keskustella ja jakaa asioita. Sosiaalinen media mahdollisti opettajille yhteistyön rakentamisen myös koulun ulkopuolella, vaikka työtä tehtäisiin yhdessä työpäivänkin aikana (Kontkanen, 2022).

Sosiaalisen median käyttöä on tutkittu työyhteisön tasolla myös rehtoreiden näkökulmasta. Cox ja McLeod (2014) havaitsivat sosiaalisen median mahdollistavan parempaa vuorovaikutusta rehtoreiden ja sidosryhmien, kuten rehtoreiden ja opettajien välillä. Sosiaalisella medially oli tutkimuksen mukaan merkitystä myös rehtoreiden ammatilliselle kasvulle. Sosiaalisen median käytön ei myöskään koettu olevan enää valinnaista vaan enemmänkin odotettua.

4.5 Ammatillisen oppimisen yhteisöt sosiaalisessa mediassa

Makrosysteemin taso tutkimuksessamme (Bronfenbrenner, 1979) käsittää Instagramin ammatillisena oppimisyhteisönä, jossa opettajat toimivat sisällöntuottajina (Goodyear, ym. 2019). Ammatillisten oppimisyhteisöjen käsitettä käytetään selittämään sosiaalisen median oppimiskontekstia tai -konteksteja, joissa

opettajat toimivat (Goodyear ym., 2019). Bronfenbrennerin (1979) mukaan makrosysteemi liittyy kaikkiin yksilön kehitykseen vaikuttaviin ekologisen ympäristön tasoihin. Tutkimuksessamme Instagram edustaakin sosiaalisen median palvelua makrotason organisaationa (Bronfenbrenner, 1979), joka on laajasti käytössä ympäri maailman mahdollistaen käyttäjilleen yhteneväiset mahdollisuudet sisällöntuottamiseen (ks. 2.1). Tilastojen mukaan sillä oli globaalisti vuonna 2021 1,21 biljoonaa aktiivista käyttäjää kuukaudessa, käsittäen 28 % maailman internetin käyttäjistä (Dixon, 2022).

Opettajien ammatillisen oppimisen yhteisöjä sosiaalisessa mediassa on tutkittu muun muassa Facebookin käytön näkökulmasta (kts. Hart & Steinbrecher, 2011; Kelly & Antonio, 2016). Opettajien on todettu käyttävään Facebookia ammatillisiin tarkoituksiin, kuten opetukseen liittyvien ideoiden jakamiseen yhteistyössä opettajien kanssa, yhteyksien luomiseen ja pitämiseen toisiin opettajiin, toistensa tukemiseen työssä ja ammatillisten neuvojen hakemiseen (Hart & Steinbrecher, 2011; Kelly & Antonio, 2016). Opettajat ovatkin siirtyneet työhön liittyvien ajallisten ja tilallisten rajoitusten vuoksi ammatillisen oppimisen alustoille kehittyäkseen ammatissaan (Trust ym., 2016). Tällaisia rajoitteita voivat Trustin ym. (2016) mukaan olla esimerkiksi työhön liittyvä kiire tai työyhteisön tasolla vallitseva "suljettujen ovien" takana tapahtuva työskentely, jossa ideoita tai vertaistukea ei jaeta. Sosiaalinen media toimiikin makrotason systeeminä (Bronfenbrenner, 1979), jossa opettajat suuntaavat toimijuuttaan ammatilliseen oppimiseen (Trust ym., 2016). Aiemmissä tutkimuksissa opettajien on todettu muodostavan yhteisöjä sosiaalisessa mediassa ja osallistuvan sosiaalisen median keskusteluihin jakaakseen esimerkiksi tietoa työhön liittyvistä käytännöistään (esim. Trust, ym. 2016).

Tutkimuksissa opettajien ammattiin liittyvään sosiaalisen median käyttöön on todettu liittyvän erilaisia hyötyjä ammatillisen oppimisen näkökulmasta (ks. Hart & Steinbrecher, 2011; Kelly & Antonio, 2016; Trust, ym. 2016; Carpenter & Harvey, 2019). Sisällöntuottamista Instagramiin on tutkittu myös yrittäjyyden näkökulmasta (Shelton ym., 2020). Opettajien yrittäjyyteen painottuvassa sisällöntuottamisessa julkaisemiseen liittyy usein ammatillisen oppimisen sisältöjen

lisäksi omien tuotteiden ja palveluiden promoaminsta ja yritysten tai toisten sisällöntuottajien mainostamista (Shelton ym., 2020). Ammatillisen oppimisen yhteisöjä on tutkimuksissa tarkasteltu myös niihin liittyvien hyötyjen ja haittojen näkökulmasta (kts. Trust, ym. 2016). Hyötyjen on nähty liittyvän esimerkiksi tunteisiin, sosiaalisuuteen, työhön liittyvään oppimiseen ja opettajan identiteettiin (Trust, ym. 2016).

Työhön liittyviä tunteita koskevat hyödyt liittyvät rohkaisun ja uuden tiedon saamiseen, uuden kokeiluun ja oppimiseen, sekä uupumisen ehkäisyyn työuran alussa. Kun työhön ei saada työyhteisön tasolta tukea esimerkiksi jaksamiseen tai motivaatioon, siirtyvät opettajat etsimään tukea sosiaalisesta mediasta (Trust ym., 2016). Vertaistuen saamisen ammatillisen oppimisen yhteisöistä on todettu lievittävän opettajan työhön liittyvää eristäytymistä ja yksinäisyyttä, kun yhteisöissä voidaan käydä pohdintaa esimerkiksi opetukseen liittyvistä käytännöissä (Kelly & Antonio, 2016). Sosiaalinen hyöty on liitetty puolestaan yhteyksien luomiseen ja oppimiseen muilta opettajilta missä ja milloin vain (Trust ym., 2016). Sosiaalisen median avulla opettajien onkin mahdollista siirtyä eristyksissä toimimisesta kohti yhteistyön tekemistä toisten opettajien kanssa. Tutkimuksessa verkkoympäristöt tarjoavat opettajilla mahdollisuuden olla yhteydessä vertaisiin, eli kollegoihin, jotka jakavat samat kiinnostuksen kohteet tai opetukseen liittyvän filosofisen ajattelun (Prestridge, 2019).

Trustin ym. (2016) mukaan kognitiiviset, työhön liittyvät ja oppimista koskevat hyödyt on tutkimuksissa käsitetty ideoiden, resurssien, opetusstrategioiden ja käytäntöön sovellettavissa olevan tiedon saamiseen sosiaalisesta mediasta. Nämä voivat muuttaa opettajan tapaa opettaa sekä muuttaa työhön liittyviä käsityksiä. Yhteistyö toisten ammattilaisen kanssa ohjaa toimintatapojen reflektointiin ja tavoitteiden uudelleen harkitsemiseen. Työhön liittyvät kognitiiviset hyödyt voivat käsittää esimerkiksi usein ideoiden, opetustapojen ja resurssien saamiseksi (Trust ym., 2016). Näiden lisäksi ammatillisen oppimisen yhteisöt voivat älyllisellä tasolla tukea opetukseen liittyvän tiedon soveltamista käytäntöön tai

tukea käytäntöjen reflektointia. Yhteisön avulla tapahtuva ammatillinen oppiminen voikin tukea opettajien kykyä pohtia omia käytäntöjään ja tarkastella tavoitteitaan (Trust ym., 2016).

Carpenter ja Harvey (2019) ovat huomanneet sosiaalisessa mediassa ammatillisen oppimisen yhteisöihin (Goodyear ym., 2019) liittyvän myös haasteita. Heidän mukaansa julkaisuja voidaan pitää liian aktiviteettipainoisina ja julkaisujen teoreettinen perusta kokea puutteelliseksi. Lisäksi opettajien välillä käytävissä keskusteluissa on huomattu haasteita. Esimerkiksi kritiikki voidaan kokea loukkauksena tai kuunteleminen ja toisten näkökulmien huomiointi voi olla puutteellista tehden dialogin käymisestä vaikeaa (Carpenter & Harvey, 2019). Trustin ym. (2016) mukaan sosiaalista mediaa on myös kritisoitu yksilöiden kupaantumisesta sosiaalisessa mediassa. Tällöin ihmiset ympäröivät itsensä samankaltaisia ajatuksia ja uskomuksia omaavilla ihmisillä, jolloin terve kriittisyys saattaa puuttua (Trust ym., 2016). Sisällön tuottamiseen liittyvää yrittäjyyttä on myös tutkimuksessa kritisoitu siihen mahdollisesti liittyvien yksilöllisen taloudellisen hyödyn tavoittelun näkökulmasta (Shelton, ym., 2020) Tällöin kaupallisiin tarkoituksiperin jaettujen opetuskäytäntöjen tai materiaalien sisällöt voivat olla kyseenalaisia tai ristiriidassa opetussuunnitelman kanssa.

4.6 Opettaja yhteiskunnallisena toimijana

Kronosysteemin tason (Bronfenbrenner, 1986) käsittää tutkimuksessamme opettajan yhteiskunnallisena toimijana. Taso käsittää laajemmat yhteiskunnalliset ja historialliset muutokset, jotka vaikuttavat kaikkiin sosioekologisen mallin tasoihin (Bronfenbrenner, 1986). Hän lisäsi kronosysteemin tason sosioekologiseen malliin myöhemmin, koska halusi tason avulla mahdollistaa yhteiskunnallisten muutosten ja historiallisten kehityskulkujen vaikutusten tutkimisen henkilön kehitykseen ajan myötä ympäristöissä, joissa henkilö toimii.

Yhteiskunnan tasolla tapahtuvista työelämän muutoksista, kuten tuloksiin ja tehokkuuteen liittyvistä vaatimuksista ja yksilöllistymisestä puhutaan uuden

työelämän käsitteellä (Julkunen, 2008). Organisaatiot ovat siirtyneet kilpailemaan kiireen, tulospainneiden, menestymisen ja kehittämisen markkinoilla. Tämä aiheuttaa jatkuvia kehittymispaineita yksilöille sekä kykyä toimia tuloksellisesti yksin ja työyhteisössä (Kinnunen, 2010). Globaali kilpailu ja taloudelliset vaatimukset painostavatkin organisaatioita ja työyhteisöjä toiminnan jatkuvaan kehittämiseen (Eteläpelto ym., 2014). Myös nopeat teknologiaan ja koulutukseen liittyvät muutokset vaativat muuttuvaan yhteiskuntaan sopeutumista ja siihen vastaamiseksi tarvitaan jatkuvasti uusia ja tietoja (Trust ym., 2016). Tällaiset muutokset tarkoittavat myös vaihtelua opettajien työhön, lisäten työn edellytyksiä joustavuudelle ja mukautuvuudelle osana ammatillista oppimisprosessia.

Työelämään liittyvä kilpailullisuus on puolestaan lisännyt innovatiivisuuden ehtoja työelämään (Heiskanen, 2010). Innovatiivisuudella tarkoitetaan uutuuksien kehittelyä, jolla tavoitellaan arvostuksen lisäksi taloudellista hyötyä. Esimerkiksi Kontkanen (2022) havaitsi luokanopettajien Instagram-tilien käytön voivan liittyä myönteisesti työnhakuun liittyviin tuloksiin. Hänen mukaansa tili toimii ikään kuin CV:nä työnantajalle, sillä se kertoo opettajan tavasta tehdä työtään. Tili voi toimia tutkimuksen perusteella myös keinona oman ammatillisen identiteetin esiin tuomiseen työnantajalle, johtaen jopa työpaikan saamiseen (Kontkanen, 2022). Eri tutkimuslähteiden perusteella voidaankin pohtia, toimiiko Instagram-tilin pitäminen opettajien työnhakua hyödyttävänä innovaationa yhteiskunnan kilpailullisessa työtilanteessa (Heiskanen, 2010).

5 TUTKIMUKSEN TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tarkastelemme tutkimuksessa, millaisia merkityksiä Instagramiin sisältöä tuottavat luokanopettajat liittävät sisällön tuottamiseen. Tutkimme sitä, minkälaista sosiaalisen median sisältöä luokanopettajat tuottavat sekä mitä merkityksiä he liittävät luokanopettajan työtä koskevaan sisällön tuottamiseen Instagramissa. Pyrimme tutkimuksellamme lisäämään ymmärrystä luokanopettajien sisällön tuottamisesta Instagramissa, siihen liittyvistä motiiveista ja merkityksistä.

Tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

1. Mitä merkityksiä sisältöä tuottavat luokanopettajat liittävät Instagramissa tapahtuvaan sisällön tuottamiseen?
2. Minkälaista sosiaalisen median sisältöä sisällöntuottajina toimivat luokanopettajat tuottavat Instagramissa?
3. Miksi luokanopettajat tuottavat työhön liittyvää sisältöä Instagramiin?

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

6.1 Tutkimuskonteksti

Tutkimuksessa tarkastelemme minkälaisia merkityksiä luokanopettajat liittävät Instagramissa tapahtuvaan, luokanopettajan työhön liittyvään sisällön tuottamiseen. Tutkimus on laadullinen, mikä mahdollistaa luokanopettajien sosiaalisen median sisällön tuottamisen tarkastelun syvemmin ja antaa mahdollisuuden löytää merkityksiä ilmiön taustalla (Varto, 1992).

Tutkimus on toteutettu laadullisena haastattelututkimuksena. Laadullisessa haastattelussa on tarkoituksena johtaa haastateltavan kertomasta tulkin-
toja, ei lakeja tai totuuksia (Warren, 2001) Laadullisessa haastattelututkimuk-
sessa onkin pyrkimyksenä vastaajien kokemusten ja elämänmaailmojen ymmär-
täminen. Tutkimustavalle on tyypillistä myös harkinnanvaraisen otannan käyt-
täminen (Warren, 2001). Tällöin suuremmasta populaatiosta on valittu tutkimuk-
seen osallistujat, tarkoin esimerkiksi tutkimuksen teoreettisen viitekehyksen ja
tutkimuskysymysten perusteella.

Tutkimuksessamme valitsimme haastatteluun Instagramissa sosiaalisen
mediaan sisältöä tuottavia luokanopettajia. Harkinnanvarainen otanta (Warren,
2001), liittyi siis tutkimuksessamme tutkimuskysymyksiin, jotka olimme
muodostaneet alussa kerätyn teoreettisen viitekehyksen pohjalta.
Tutkimuskysymykset ohjaavatkin ilmiön ymmärtämiseen tulkinnan avulla.
Tavoitteenamme onkin tuottaa laajempaa ymmärrystä ilmiöstä, etenkin sisältöä
Instagramiin tuottavien luokanopettajien näkökulmasta (Malmsten, 2015).
Tutkimuksemme koskiessa Instagramissa sisältöä tuottavia luokanopettajia
onkin oleellista, että aineistomme ajallinen ulottuvuus koskee tällä hetkellä
aktiivisia tilejä. Alueellinen rajaaminen tutkimuksessamme koskee aineiston ra-
jaamista sosiaalisen median alustoista Instagramiin, sillä tutkimuksemme aihe ei
edellytä tutkimuksen rajaamista esimerkiksi tiettyihin kaupunkeihin.

Haastattelun toteutimme puolistrukturoituna teemahaastatteluna, joka ei edellytä tarkkaa määrää haastattelukerroille tai asian käsittelyn syvällisyyden asteelle (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Puolistrukturoidussa teemahaastattelussa oleellista on tutkimuksen eteneminen yksityiskohtaisien kysymyksiä sijaan, tutkimukselle keskeisten teemojen avulla. Tutkimuksessamme keskeiset teemat rakentuvat tutkimuskysymystemme mukaisesti liittyen luokanopettajien työtä koskevaan sisällöntuottamiseen Instagramissa, pyrkimyksenä saada tähän liittyvistä teemoista tietoa sisällöntuottajien itsensä kertomana. Teemat ohjaavatkin tutkimuksen painopistettä tutkijan näkökulmasta kohti vapaampaa tutkittavien äänen kuulumista (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Kuten laadullinen haastattelututkimus (Warren, 2001), myös teemahaastattelu huomioi ihmisten tulkinnat asioista sekä painottaa haastateltavien antamien vuorovaikutuksessa syntyvien merkityksien keskeisyyttä (Hirsjärvi & Hurme, 2022).

Teemahaastattelua käytetään haastattelumuotona silloin, kun halutaan tietoa vähemmän tutkituista ilmiöistä sekä asioista (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Tutkimuksessa keräsimme aineiston puolistrukturoidulla teemahaastattelulla sekä havainnoimalla tutkimukseen valikoitujen Instagram-tilien julkaisuja. Teemahaastattelu tarkoittaa haastattelua, joka muodostuu valittujen aiheiden ympärille (Puusa, 2020). Haastattelussa on yleensä mukana kysymyksiä, mutta siinä edetään suhteellisen vapaasti haastateltavan kertoman mukaan (Puusa, 2020). Tutkimuksessamme haastattelujen kysymykset olivat jaoteltu teemojen mukaisesti, mutta haastattelutilanteessa saatoimme muuttaa kysymysten paikkaa tarvittaessa tai vaihtaa aiheen käsittelyssä teemojen järjestystä. Teemahaastattelun vahvuutena on, että se tarjoaa tutkijalle mahdollisuuden saada kailta haastateltavilta heidän itse sanoittamansa näkemykset, oman tutkimuksensa keskeisiin ja etukäteen mietittyihin aiheisiin (Puusa, 2020). Puolistrukturoidussa teemahaastattelussa edetään etukäteen valittujen teemojen sekä niihin kohdistuvien tarkentavien kysymysten kautta. Tämän tyyppisen haastattelun etuna on kysymysten mahdollinen tarkentaminen sekä syventäminen haastateltavien vastauksiin liittyen (Tuomi & Sarajärvi, 2018).

Tutkimuksemme on fenomenologishermeneuttinen, sillä tutkimuksessa tarkastellaan luokanopettajien antamia merkityksiä sisällön tuottamisesta Instagramiin. Tuomen ja Sarajärven (2018) mukaan hermeneuttisessa sekä fenomenologisessa ihmiskäsityksessä keskeisiä käsitteitä tutkimuksen kannalta ovat yhteisöllisyys, kokemus sekä merkitys. Fenomenologisessa tutkimuksessa kohteena näkyvät inhimillisen kokemuksen merkitykset (Heikkinen & Laine, 1997). Wilsonin (2015) mukaan fenomenologian kautta voidaan ymmärtää elettyjä asioita tavalla, joihin muut metodologiat eivät aina kykene. Sen avulla voidaan selittää kokemuksia, jotka saattavat olla tuttuja, mutta eivät täydellisen ymmärrettyjä. Esimerkiksi tutkimusaiheenamme oleva Instagram sosiaalisen median alustana ja siellä tapahtuva luokanopettajien sisällöntuottamisen saattaa olla ilmiönä tuttu, mutta sen taustalla olevia merkityksiä ei vielä täysin ymmärretä. Fenomenologia mahdollistaakin syvempien inhimillisten näkökulmien selvittämisen tunteet, mielialat ja aistimukset huomioiden. Tavoitteena, onkin selvittää todellisen kokemus, sen merkitys yksilöille ja sen henkilökohtaiset vaikutukset (Wilson, 2015)

Hermeneuttinen ulottuvuus tulee mukaan fenomenologiseen tutkimukseen tulkinnan tarpeen kautta (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tällöin ajatuksena on, että hermeneutiikalla pyritään ymmärtämään sekä tulkitsemaan teoriaa eli oivaltamaan ilmiöiden merkitystä. Tutkimuksessamme tämä tarkoittaa ilmiötä sisältöä tuottavista luokanopettajista, jota pyrimme tulosten tulkinnan ja teorian avulla ymmärtämään syvemmin. Moustakasin (1994) mukaan tietoisuuteen ja kokemukseen keskittyminen, onkin keskeinen painopiste hermeneutiikassa. Tällöin kokemusten kuvaamisen ja niiden taustalla olevan dynamiikan tai rakenteiden välillä oleva suhde, tarjoaa myös merkityksiä, joiden avulla voidaan ymmärtää kokemusten sisältöä ja olemusta (Moustakas, 1994).

6.2 Tutkimusaineiston keruu

Tutkimusaineisto kerättiin syksyn 2022 aikana. Tutkimuksessa hyödynnettiin harkinnanvaraista otantaa, mikä on laadulliselle tutkimukselle ominaista (Tuomi

& Sarajärvi, 2018). Tutkimuksen osallistujat valittiinkin tutkimuksen tavoitteen mukaisesti Instagramin kautta, perustuen tilien aktiivisuuteen. Tutkimuksessa emme voi käsitellä tarkemmin esimerkiksi tilien seuraajamääriä henkilötietojen suojaan liittyvien riskien takia. Lisäksi perusteena tutkittavien valinnalle oli luokanopettajan koulutustausta sekä toimiminen luokanopettajan ammatissa. Työuran pituudelle emme asettaneet edellytyksiä.

Tutkimukseen osallistui neljä Instagramiin sisältöä tuottavaa luokanopettajaa. Pyrimme aineiston avulla syvälliseen tarkasteluun aiheesta pidempien haastattelujen avulla, jonka vuoksi pidimme haastateltavien määrän pienenä. Haastatteluaineiston lisäksi keräsimme sekundääriaineistona havainnointiaineiston haastateltujen opettajien Instagram-tilien sisällöistä. Tuomen ja Sarajärven (2018) mukaan havainnointiaineisto tiedonhankkimismenetelmänä on järkevä valinta silloin, mikäli tutkittavasta ilmiöstä ei ole tietoa lainkaan tai hyvin vähän. Havainnointiaineiston keräsimme marraskuussa 2023 yhdellä kerralla haastattelujen analysoinnin jälkeen. Havainnoinnin kohdistimme tileillä aineistonkeruupäivästä kuluneen vuoden aikana julkaistuihin sisältöihin. Havainnoitavat julkaisut valitsimme satunnaisesti eri julkaisumuotojen sisältä ja määrällisesti valitsimme 6-10 julkaisuja jokaiselta tililtä.

Tutkimukseen osallistuneilla luokanopettajilla oli työkokemusta kahdesta ja puolesta vuodesta seitsemään vuoteen. Sisällöntuottamisen Instagramiin he olivat aloittaneet yleisimmin harrastuspohjalta. Vähitellen sisällöntuottaminen oli opettajien mukaan muuttunut tavoitteellisemmaksi ja osalla työnomaisemmaksi sisällöntuottamiseksi. Luokanopettajat tuottivat Instagramiin sisältöä palvelun eri julkaisumuotojen avulla. Taulukossa 1 on koottuna julkaisumuotoihin liittyneet sisällöt. Vaikka tilien sisällöissä oli hienoisia eroja niiden visuaalisuuden, julkaisumuotojen ja sisältöjen välillä, yhdisti niitä kaikkia silti painottuminen luokanopettajan työhön.

Taulukko 1.

Instagram-tilien julkaisumuodot ja sisällöt

Feed-julkaisu (kuva ja video)	Reels	Story	Live
<ul style="list-style-type: none"> • Asiapostaukset • Opetusmateriaalien jakaminen ja mainostaminen • Opettajan arki • Kaupalliset yhteistyöt 	<ul style="list-style-type: none"> • Opetusvideot • Opettajan arki, My Day-videot • Kaupalliset yhteistyöt • Opetusmateriaalien mainokset 	<ul style="list-style-type: none"> • Työhyvinvointi • Oppimateriaali • Kaupalliset yhteistyöt • Opettajan arki 	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajan arki • Opetukselliset livet • Live eli vuorovaikutus seuraajien kanssa

Haastattelut toteutimme puolistrukturoidulle temahaastattelulle tyypillisesti pitkälti keskustelunomaisina, mutta nojasimme haastattelukysymyksiin. Tarvittaessa käsitelimme haastattelukysymyksiä hiukan eri järjestyksessä tilanteen mukaan. Puolistrukturoidussa temahaastattelussa haastateltaville esitettyjen kysymysten järjestystä voidaankin vaihdella (Hirsjärvi & Hurme, 2022). Haastattelut olivat kestoltaan kukin 35 minuutin ja puolentoista tunnin välillä. Aineistoa kertyi litteroinnin jälkeen yhteensä 58 sivua.

Tutkimuksessamme toteutui aineistotriangulaatio eli aineiston kerääminen eri lähteistä ja eri tavoin. Tämä varmentaa tuloksia sekä tukee tutkimuksen luotettavuutta (Laine ym., 2015). Aineistotriangulaation avulla tutkimuksesta saadaankin koko hyöty irti (Denzin, 1978). Aineistotriangulaatio toteutui tutkimuksessamme haastattelu -ja havainnointiaineiston keräämisinä. Haastattelujen avulla pyrimme selvittämään luokanopettajien sisällön tuottamiseen liittämiä merkityksiä ja kokemuksia, kun taas havainnoinnin avulla pyrimme tarkastelemaan julkaisujen muotoja ja sisältöjä, pohjautuen haastattelutuloksiin. Haastattelurungon (Liite 1.) muodostimme tutkimuskysymysten pohjalta. Laadullisen tutkimuksen aineiston rajaus ei ole täysin joustamatonta, vaan tutkimuksen aikana voi olla tarpeen tarkastella tutkimuksen lähtökohtia (Malmsten, 2015). Tutkimuksessa pyrimmekin olemaan avoinna tarvittaville muutoksille.

6.3 Aineiston analyysi

Aineiston analyysin avulla pyrimme tulkitsemaan, kuvailemaan sekä ymmärtämään tutkimuksemme kohteena olevaa ilmiötä, eli Instagramiin työhön liittyvää, sisältöä tuottavia luokanopettajia (Puusa & Juuti, 2020). Tutkimus analysoitiin sisällönanalyysin keinoin, mikä mahdollistaa haastattelujen, tekstin, äänen ja kuvan analysoinnin (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tämä on tutkimuksemme kannalta tarkoituksenmukaista, hyödyntäessämme aineistona haastatteluja ja haastateltavien Instagram tilien julkaisuja.

Aihetta ei ole juurikaan tutkittu Suomessa, joten päädyimme tutkimusaineiston analyysimenetelmässä aineistolähtöisen ja teoriaohjaavan sisällönanalyysin yhdistelmään. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä lähtökohtana on tutkimuksen aineisto, jonka pohjalta teoria rakennetaan (Eskola & Suoranta 1998). Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä analyysi ei perustu suoraan teoriaan, mutta se voi toimia apuna. Tällöin aineistolähtöisen analyysin tavoin myös teoriaohjaavassa analyysissä analyysiyksiköt valitaan aineistosta, jolloin aikaisempi tieto auttaa tai ohjaa analyysiä (Tuomi & Sarajärvi, 2018).

Litteroidusta aineistosta redusoimme eli pelkistimme tutkimukselle epäolennaiset asiat pois (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tämän jälkeen tutkimuksesta nousi selkeitä teemoja, jotka klusteroimme. Klusteroinnissa ryhmitellään samaa ilmiötä kuvaavat käsitteet sekä yhdistetään eri luokiksi (ks. Taulukko 2.), joista muodostuu alaluokat (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Ryhmittelyssä nousseita teemoja olivat tilin kehitys, tilien kohderyhmä, julkaisumuodot, ajankäyttö, vertaistuki, vuorovaikutus ja kaupalliset yhteistyöt.

Taulukko 2.

Esimerkki tutkimuksen analyysivaiheesta

Litterointi	Pelkistäminen	Ryhmittely	Käsitteellistäminen
Ni sieltä somesta saa niin paljon sitä sellasta toiset opettajat laittaa, et hei toi oli tosi hyvä idea. Ni se on myös semmonen myös semmonen tavallaan mulle päin semmosta ammatillista varmuutta saa sieltä. (Opettaja 1)	Sosiaalisesta mediasta saa ammatillista varmuutta, kun toiset opettajat antavat positiivista palautetta.		
Mutta tota, mm. Kyltää opetili on kans semmonen tärkeä, et sielt saa sellasta kollegiaalista tukea. (Opettaja2)	Opetilin kautta voi saada kollegiaalista tukea.	Vertaistuesta kertovat kuvaukset	Ammatillisen oppimisen yhteisöt
No... Mä ehkä niinku ylipäätään ajattelen tän opesomen sillai et se on niinku semmonen niinkun etäopehuone tai siis sillai et vaikka jakaa sitä opearkee tai simmost niinku sitä perustekemist myös et siis ihan semmonen vertais niinkun suhde minusta niinku koen sen silleen. (Opettaja 3)	Instagram-tili etäopettajanhuoneena, jossa on vertaissuhteiden kautta mahdollista jakaa opettajan arkea ja tekemistä		

Ryhmittelystä seuraava vaihe on käsitteellistäminen eli abstrahointi, jossa tutkimuksen teoreettiset käsitteet muodostetaan olennaisen tiedon sekä valikoidun tiedon avulla (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Havaitsimme Bronfenbrennerin teorian sosioekologisesta mallista (1979 & 1986) mukailevan analysoinnin aikana saatuja tuloksia, joten järjestimme aineiston löydetyn teorian avulla. Havaitsimme tuloksia analysoidessamme niiden sijoittuvan usealle eri tasolle kuitenkin eri näkökulmista. Tämän seurauksena toiseksi analyysimenetelmäksi muodostui teoriaohjaava sisällönanalyysi.

Havainnointiaineiston analysoimme puolestaan haastattelujen ryhmittelystä saatujen teemojen avulla. Havainnointiaineistoa hyödynsimme tuloksien tukena sekundääriaineistona. Emme laskeneet havainnointiaineistoista saatujen luokkien määriä, koska koimme sen olevan merkityksetöntä tutkimuksen tuloksia ajatellen.

6.4 Eettiset ratkaisut

Etiikalla tarkoitetaan ihmisen käyttäytymisen moraalialia ja tutkimuksen näkökulmasta, sillä tarkoitetaan tutkijoiden moraalista harkintaa, vastuullisuutta sekä tutkimusprosessiin liittyviä valintoja (Miller, 2012). Tutkimuksen eettisyyden kannalta on tärkeää määritellä tutkimuksen relevanssi muiden tutkimusten joukossa (Flick, 2007). Ennen tutkimuksen toteutusta perehdyimme huolellisesti tutkimusaiheeseen koskevaan muuhun tutkimukseen, joka oli meidän tavoitettavissamme. Tutkimuksemme on verkkoaineisto (Turtiainen & Östman, 2015), koska tutkimme Instagramissa tapahtuvaa sisällöntuottamista. Omaa suhtautumistamme aiheeseen, tutkittaviin, haastattelujen tulkintaa sekä oman sosiaalisen median käyttömme vaikutusta tutkimukseen tarkastelemme tutkimuksen luotettavuus osiossa (ks. 9.1).

Tutkimuksemme keskittyi Instagramiin sosiaalisen median alustana ja siellä tapahtuvaan luokanopettajien sisällöntuottamiseen. Näin ollen tutkimuksen kohteena on verkkoaineisto, joka asettaa tutkimuksen eettisyydelle tiettyjä edellytyksiä. Verkossa tapahtuvalle tutkimukselle on ja ei ole erityistä tutkimusetiikkaa, ja käytännöt voivat vaihdella eri oppialojen välillä (Turtiainen & Östman, 2015). Turtiaisen ja Östmanin (2015) mukaan eettisyyden kannalta verkko-tutkimuksessa voidaan lähteä yleisistä tutkimuksen eettisyyden periaatteista. Tärkeää onkin eettisyyden kannalta pohtia vastaako verkosta peräisin oleva aineisto tutkimuskysymyksiin sekä ymmärtää verkossa tutkittavien sisältöjen synty- ja julkaisuyhteys (Turtiainen & Östman, 2015). Tutkimuksemme keskiössä on alusta alkaen ollut Instagram ja siellä tapahtuva luokanopettajien työhön liit-

tyvä sisällön tuottaminen, sekä pyrkimys ymmärtää ilmiötä. Tällöin luokanopettajien Instagram-tilit ja sisällöntuottajien haastattelut ovat kokemuksemme perusteella tutkimuskysymyksiin sopiva aineisto.

Päädymme muotoilemaan tutkimuksen tavoitteen niin, että tutkimuksemme asettuu sopivaksi jatkumoksi tutkimusten joukkoon, liittyen jo tehtyyn tutkimukseen ja tuoden uutta tietoa aiheesta. Tutkimuksen eettisyyden kannalta on merkittävää pohtia myös tutkimuskysymysten luotettavuutta niiden suhteessa tutkimukseen. Ihannetilanteessa tutkimus- ja haastattelukysymykset johdavat tutkimuksen kannalta oleellisen tiedon äärelle, jolloin vältetään turhan tiedon kerääminen (Flick, 2007). Suunnittelimmekin sekä tutkimus että haastattelukysymykset suhteessa tutkimuksen tavoitteeseen huolellisesti.

Mietimme myös tietoturvaa jo aineistonkeruun suunnitteluvaiheessa. Päätimme toteuttaa haastattelut ja tallentaa ne kirjautumalla Jyväskylän yliopiston tunnuksilla Zoom palveluun, joka oli tietoturvallisin vaihtoehto tietojen pysyessä EU/ETA alueella (Jyväskylän Yliopisto, 2020). Lisäksi päätimme tallentaa kaiken aineistonkeruuseen liittyvän datan Jyväskylän yliopiston salasanalla suojattavalle U-asetmalle.

Tutkimukseen osallistuminen tulee aina pohjautua vapaaehtoisuuteen (Jyväskylän yliopisto, 2022; Turtiainen & Östman, 2015). Lisäksi tutkittavien tulee saada riittävästi tietoa tutkimuksesta pystyäkseen arvioimaan osallistumisestaan (Flick, 2007). Otimme yhteyttä haastateltaviin Instagramin kautta Instagram-direct viesteillä. Viestissä kysyimme opettajien halukkuutta osallistua tutkimukseen, kerroimme tutkimuksen taustasta, millainen tutkimus on kyseessä ja mikä sen tavoite on kertomalla alustavat tutkimuskysymykset. Aineiston ollessa verkkoaineisto, on erityisen tärkeää eettisyyden vuoksi pyytää tutkittavilta suostumus tutkimukseen osallistumiseen (Turtiainen & Östman, 2015; Miller, 2012). Suostumus toimii tutkimuksen toteutuksen periaatteena, sen alusta alkaen, emmekä ole hyödyntäneet mitään Instagramissa olevaa tietoa ilman tutkittavien suostumusta (Turtiainen & Östman, 2015). Lisäksi kerroimme haastatteluaineiston tallentamisesta Zoomin avulla -ja havainnointiaineiston keräämisestä Instagram tilien julkaisuista. Viestissä kerroimme myös vapaaehtoisuudesta.

Osallistujien suostuttua tutkimukseen lähetimme heille luettavaksi ja allekirjoitettavaksi tutkimustiedotteen ja tietosuojalomakkeen, jossa kuvasimme tarkemmin tutkimukseen liittyvät tietosuoja-asiat ja kertosimme tutkimuksen toteutukseen liittyvät asiat, kuten sen tavoitteet, vapaaehtoisuuden ja osallistujien oikeuden jättäytyä pois tutkimuksesta koska tahansa (Jyväskylän yliopisto, 2022). Ennen haastatteluja lähetimme haastateltaville tutkimuskysymykset perehdyttäväksi viimeistään vuorokautta ennen haastattelua sekä linkin Zoom-tapaamiseen, joka oli suojattu ulkopuolisilta salasanalla.

Aineistonkeruuvaiheessa on tutkimuksen eettisyyden kannalta tärkeää pitää huolta haastattelutilanteen häiriöttömyydestä (Flick, 2007), jolla turvataan tulosten luotettavuus ja osallistujien etu. Haastattelutilanteessa pidimme huolta, että olimme kumpikin Zoom-alustalla rauhallisessa tilassa, jossa ei ole ulkopuolisia. Haastatteluista sovittiin etukäteen ja niille varattiin tarpeeksi aikaa ja vältettiin häiriötekijöitä. Haastatteluissa pyrimme antamaan vastaajille tilaa ja aikaa miettiä vastauksiaan ja kysyimme tarpeen tullen tarkentavia kysymyksiä. Haastatteluaineiston luotettavuuden kannalta onkin tärkeää pyrkiä olla johdattelematta ja olla sensitiivinen haastateltavan rajoja kohtaan (Flick, 2007).

Tutkimuksessa on oleellista myös analyysivaiheessa pyrkiä tutkittavien henkilöllisyyden suojaamiseen (Flick, 2007; Turtiainen & Östman, 2015; Miller, 2012). Aineiston ollessa peräisin verkosta on tärkeää pohtia myös tutkimuksen tiedon luonnetta sen arkaluonteisuuden näkökulmasta. Tutkimuksessamme arkaluontoisena tietona voidaan pitää haastatteluja sekä Instagram-tileiltä kerätyjä havainnointiaineistoja yksityisyyden suojaamisen näkökulmasta. Luokanopettajien Instagramissa tapahtuva sisällöntuottaminen ei kuitenkaan sinällään ole arkaluonteista tietoa, perustuen tilien julkisuuteen ja sisältöihin (Turtiainen & Östman, 2015), jotka perustuvat sisällöntuottajiensa itse harkitsemaan ja julkaisemaan tietoon.

Varmistimme koko tutkimuksen ajan, että kaikki aineisto pysyy analyysivaiheessa vain meidän ja tutkielmasta vastaavan ohjaajamme saatavilla. Jo aineiston litterointivaiheessa pyrimme minimoimaan tutkimuksesta mahdollisesti

aiheutuvat tietosuojariskit poistamalla aineistosta kaikki henkilötietoihin luettavat tiedot ja pseudonymisoimaan tätä kautta tutkimuksen osallistujat. Valitsimme osallistujille satunnaiset tunnisteet (opettaja1, 2, 3 ja 4), jotka auttoivat osallistujien tunnistamisessa analyysivaiheessa. Analyysivaiheessa noudatimme eettisyyden näkökulmasta (Flick, 2007; Miller, 2012) myös tarkkuutta, huolellisuutta ja neutraaliutta aineiston tulkinnassa ja annoimme aikaa analyysivaiheelle.

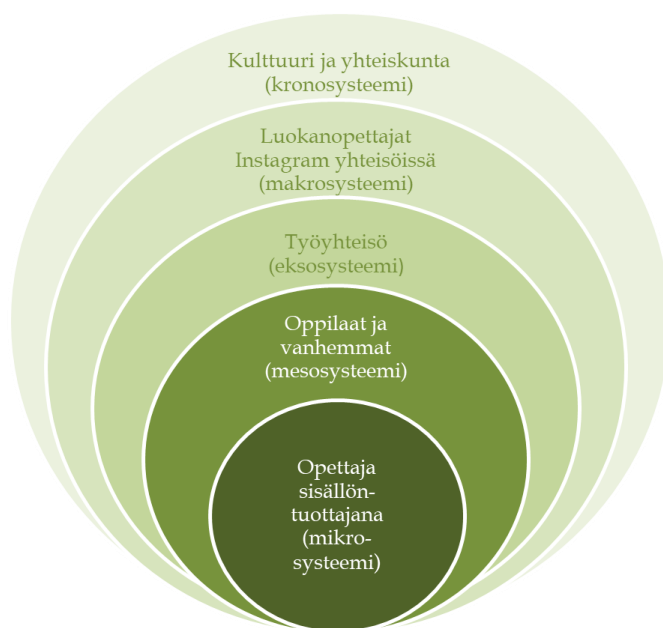

7 TULOKSET

Tarkastelemme tuloksia aiemmin kuvatun Bronfenbrennerin (1979, 1986) ekologisen systeemiteorian mukaisesti. Aloitamme käsittelyn mikrotasolta, josta eteneimme kohti mallin ulointa kerrosta, kronosysteemiä (ks. kuvio 3.). Tutkimuksen tuloksia ei voitu täysin rajata vain tiettyihin mallin tasoihin, sillä ilmiöön liittyvät osa-alueet limittyvät myös toisiinsa. Tämän vuoksi käsittelemme tuloksissa joitain teemoja useilla tasoilla painottaen eri näkökulmia. Olemmekin pyrkineet teemoittelemaan tulokset mahdollisimman selvärajaisesti.

Kuvio 3.

Tutkimuksen tulokset jäsennetty Bronfenbrennerin (1979, 1986) ekologisen systeemiteorian mukaan.

7.1 Sisällön tuottamisen motiivit

Opettajien sisällöntuottamiseen liittyy yksilöntasolla erilaisia yhteneviä motiiveja. Ne jakautuivat opettajien ammatti-identiteetin kehittymiseen, sisällöntuottamiseen yrittäjyytenä sekä opettajien työllistymismahdollisuuksiin. Seuraavaksi tarkastelemme lähemmin näitä teemoja tutkimusaineistojen valossa.

7.2 Ammatillinen oppiminen

Luokanopettajat kuvailivat erilaisia ammatillisen oppimisen lähtökohtia Instagram-tilin perustamiseen. Lähes kaikki tutkimukseen osallistuneet opettajat kertoivat aloittaneensa sisällöntuottamisen Instagramiin harrastuspohjalta. Ainoastaan opettaja 2 kertoi ryhtyneensä sisällöntuottamiseen eri lähtökohdista. Hän kertoi aloittaneensa Instagram-tilin oppilaitaan varten koronapandemian alettua, jotta voisivat seurata etäopetuksen arkea. Opettajan 4 ja 1 mukaan sisällöntuottaminen harrastuspohjalta on muuttunut ajan myötä tavoitteellisemmaksi ja työn omaisemmaksi sisällöntuottamiseksi. Alla oleva ote opettajan 1 haastattelusta kuvaakin, kuinka sisällöntuottaminen Instagramiin on hänelle tavoitteellista toimintaa.

Niin sitten nyt siitä tulee se kaks vuotta et mä oon tehnyt ota opetiliä aika tavoitteellisesti tai sillai että oon ihan tietosesti halunnu panostaa siihen. Mä yritän ottaa laadukkaita kuvia ja kirjottaa niinku informatiivisia postauksia. Mä yritän esitellä sitä opettajan työtä niinku mahdollisimman laajasti ja niinku sillai just että kuitenkin vähän enemmän niinku sillai minä edellä, kuin oppilaat. (Opettaja 1)

Opettaja 3 kertoi olleensa ensimmäisiä sisällöntuottamiseen ryhtyneitä opettajia. Innostus omaan opettaja aiheisen Instagram-tilin pitämiseen alkoi muiden opettajien Instagram-tilien seuraamisen kautta. Opettaja 3 kuvaili tilinsä seuraajakunnan olevan laaja ja toimivansa yrittäjänä tilin kautta. Hän kertoi kuitenkin suhtautuvansa edelleen kevyemmin sisällön tuottamiseen, mikä näkyi kuvailuissa sisällön tuottamiseen käytettävästä ajasta. Kolme haastateltavista kertoi yrittäjyyden osana sisällöntuottamista myös yksilöntasolla motivoivana asiana siitä saa-

tavan taloudellisen hyödyn vuoksi. Tästä kerromme tarkemmin tulevassa tulossiossa (kts. 6.1.2). Opettaja 2 kuvaili puolestaan tilinsä sisältöjen koostuvan pääasiassa opettajan arjesta ja opetusmateriaaleista huomioiden samalla myönteisen näkökulman opettajan arkeen.

No ehkä semmonen oppimateriaalin jakaja ja toisaalta myös, kun paljon on täl hetkellä puhetta siitä kuinka opetustyö on ää raskasta ja työ on kamalaa niin mä ite koe sen sillee, on siin toki ne haastavat puolet mut mä koen sen semmosena edelleen mist mä tykkään tosi paljon niin mä myös pyrin jakaa sit semmosta positiivista näkökulmaa ja sitä semmosta arkea. Mut joo ehkä semmosena arjen jakajana, materiaalien jakajana tän opetilin. (Opettaja 2)

Opettaja 2 kertoi haastatteluissa myös, ettei halua sisällöntuottamisesta Instagramiin kehittyvän yrittäjyyteen tähtäävää toimintaa, vaan pyrkii suhtautumaan sisällöntuottamiseen rennommin. Tiliä havainnoidessamme huomasimmekin myös, ettei opettaja 2 tee kaupallisia yhteistöitä tai valmista maksullista materiaalia.

Haastatteluiden ja tilien havainnointien pohjalta huomasimme luokanopettajien tuottavan tileillään sisältöä erilaisiin teemoihin koskien opettajan työtä. Ainostaan opettaja 1 kertoi puhuvansa hieman avoimemmin Instagram-tilillään opettajan arkeen liittyvistä haasteista ja omista tunteistaan liittyen niihin. Muut haastateltavat kertoivat tuovansa arkea enemmän esille myönteisestä näkökulmasta, joka näkyi myös havainnoidessamme tilejä. Alla oleva ote haastatteluaineistosta kuvaa opettajan kertomaa liittyen arjen haasteista jakamiseen Instagramissa.

Mmmm, no kyllä mä aika paljon teen myös semmosii sisältöjä, mitkä liittyy ihan siihen oman työn organisointiin tai vaikka fiiliksiin luokanopettajana. Että siitä, ku ei saa omaa ryhmää hallintaan ja työrauha on kokoajan kadoksissa ja kaikki oppilaat vaa sekoilee. Ni sit mä oon tehny siihen liittyviä semmosia et hei pliiis auttakaa ja siite toiset opettajat laitaa mulle vinkkejä ja sit mä jaan niitä toisten vinkkejä. (Opettaja 1)

Huolimatta tilien erilaisista teemoista koskien opettajan työtä ja vaihtelevasta tavasta suhtautua sisällöntuottamiseen tavoitteiden kannalta, kaikki haastateltavat kokivat sisällöntuottamisen merkityksellisenä toimintana. Merkityksellisyydestä kertoivat haastateltavien kokemukset seuraajilta saadusta palautteesta. Opettaja 1 koki myönteisen palautteen vahvistaneen omia kokemuksiaan sisällöntuotta-

misen merkityksestä seuraajille. Hän kertoi kokevansa sisällöntuottamisen motivoivaksi ja tarpeelliseksi asiaksi, vaikka ajattelee olevansa vasta uran alkuvaiheessa ja tuottaessaan sisältöä lähtökohtaisesti oman luokkansa tarpeisiin. Haastatteluaineiston perusteella opettajat kokivatkin sisällöntuottamisen merkitykselliseksi seuraajille, mutta tämän lisäksi he kuvailivat Instagram-tilin toimivan myös itselleen paikkana saada vertaistukea. Opettaja 3 kertoikin saadun palautteen olevan merkityksellistä itselleen, sillä arjessa ei juurikaan ole mahdollisuuksia saada palautetta omasta työstään kollegoilta.

Siis kiva jutella muiden kans ja tota on myös tottakai kiva kuulla, jos on tehny jotain, vaikka jonkun toiminnallisen hommelin ja sit kuulee siit et hei tä on hauska ja me toteutettiin tää kans ja oppilaat tykkäs ni tottakai se on kiva kuulla, ku ei täst saa mitään palautet koskaan täst omast työst niinku työpaikalla, ni sit on iha hauska kuulla niinku edes tätä kautta. (Opettaja 3)

Vertaistuen saamisesta Instagramin kautta kertoi myös opettaja 1 kuvaus myönteisen palautteen merkityksestä. Opettajan mukaan myönteisen palautteen ansiosta tämä on saanut jatkuvaa vahvistusta omalle työlleen sekä pohdinnoille omien toimintatapojen tarkoituksellisuudesta.

Saadun palautteen lisäksi opettajat kokivat omien tavoitteiden kehittämisen olevan sisällöntuottamiseen motivoiva asia. Opettaja 4 kertoi kokemuksistaan, joissa sisällöntuottaminen on ohjannut miettimään julkiseksi jaettavaa materiaalia tarkemmin sen toimivuuden ja sovellettavuuden kannalta. Opettajan 4 mukaan sisältöjen jakaminen laajemmalle yleisölle motivoikin asettamaan julkaisuihin liittyviä tavoitteita korkeammalle. Tavoitteisiin pohjautuva kehittäminen omalle työlle luokanopettajana ja sisällöntuottajana oli keskeistä myös opettajan 3 sisällöntuottamisessa. Seuraavassa hän kuvaa, kuinka Instagram-tili tuo luokanopettajan työhön motivoivan mahdollisuuden omien tavoitteiden asettamiseen korkeammalle. Ylenemismahdollisuuksia ei luokanopettajan työssä juurikaan ole, joten Instagram lisää työhön tavoitteellisuutta ja motivaatiota oppi-
uutta.

Se on - - aivot narikkaan homma ehkä, et mukavaa viihdettä - - tai emmä haluu sanoo ehkä harrastus todellakaa - - niinku semmone kiva pikku lisä tähän tekemiseen mun mielest. Ehkä semmonen tapa tavallaan nostaa omaa rimaa ja myös koen et mä oon aika kunnianhimonen ni sit ku täs opettajan työs ylenemismahdollisuuksii tai mitään ei hirveesti oo, jos meinaa tehdä tätä perusduunii - - semmonen keino jotain semmost omaa kunnianhimoa kanavoida johonki suuntaa. (Opettaja 3)

Opettajien haastatteluihin liittyi ammatillisen identiteetin kehittymistä yksilötasolla koskevia näkökulmia. Haastattelu - ja havainnointiaineiston perusteella opettajilla oli erilaisia lähtökohtia ja näkökulmia sisällön tuottamiseen, mikä näkyi myös opettajien kertomuksissa ajankäyttöön liittyen. Ajankäyttöä Instagramissa on kuvattu taulukossa 3.

Taulukko 3.

Opettajien sisällöntuottamiseen liittyvä ajankäyttö

Opettaja	Ajankäyttö/vrk
1	2 h/vrk
2	0–30 min/vrk
3	15 min/vrk
4	2–3 h/vrk

Kaikki haastateltavat opettajat kokivat ajankäytön rajaamisen Instagramissa haastavana. Instagramin käyttöajat olivat opettajilla erilaisia riippuen tilin sisällöstä sekä tavoitteista tiliä kohtaan. Instagramissa yrittäjinä toimivat opettajat kertoivat ajankäyttönsä olevan suurempaa. Heidän mukaansa esimerkiksi kaupalliset yhteistyöt vievät enemmän aikaa kuin yksittäisen kuvan tai Storyn julkaiseminen. Luokanopettajat kertoivat sisällöntuottamisen rajautuvan pääosin luokanopettajan työajan ulkopuolelle. He kertoivat ottavansa koulussa lähinnä kuvia esimerkiksi oppilaiden töistä, mutta tekevänsä varsinaiset julkaisut työajan ulkopuolella.

Opettajien ammatilliselle kehitymiselle kohdistuvissa merkityksissä sisällöntuotannolleen korostui yksilötasolla kokemus molemminpuolisen vertaistuen saamisesta Instagram-tilin kautta, mikä koettiin sisällöntuottamiseen motivoivana asiana. Lisäksi opettajat kokivat sisällöntuottamisen tarjoavan mahdollisuuden asettaa yksilöllisiä tavoitteita korkeammalle esimerkiksi yrittäjyyden tai julkaisujen kehittämisen kautta. Instagramiin keskeisesti liitetty haaste koski siihen kuluvaan ajankäytön hallintaa vapaa-ajalla.

7.2.1 Ammatillinen identiteetti ja yrittäjyys

Opettajat kertoivat joutuvansa käyttämään yrittäjänä toimiessaan harkintaa koskien markkinoitavaa tuotetta. Havainnointiaineiston perusteella harkinnan käyttäminen saattaa tilillä liittyä ammatillisen identiteetin rajaamiseen yrittäjyyden näkökulmasta, eli siihen, keiden kanssa opettajat haluavat tilillään tehdä yhteistyötä. Kaikki kaupallisista yhteistöistä kertoneet opettajat kertoivat haastateluissa, etteivät mainostaisi tileillään tuotteita, joiden pätevyyttä opetustyössä eivät itse voisi taata koulutuksensa perusteella.

Opettajat kertoivat haastattelussa saavansa kaupallisista yhteistöistä rahallisia -tai tuotekorvauksia. Korvauksien saaminen tukee kaupallisuuden ja yrittäjyyden näkökulmaa sisällöntuottamisessa. Opettajat 4 ja 1 kuvailivat yrittäjyyden olevan heille suurissa määrin myös toinen työ ja opettaja 4 korosti, ettei sisällöntuottamista hänen työmääränsä nähden olisi aikaa tehdä "hyväntekevyyden nimissä" luokanopettajan työn rinnalla. Otteet opettajan 4 haastattelusta kuvaavat sisällöntuottamisen taloudellista merkitystä.

Joo ja ehkä suurimpana on niinku nää kaupalliset yhteistyöt. Niissäkin mulla on periaatteenä et mä en tee yhteistyötä, jos mä en saa rahallista korvausta siitä. Että totaa, mul on ollu ihan muutama semmonen mist mä oon saanut tuotekorvauksen pelkästään.....Niin tota niistä tulee sit kans ihan niinkun mukavasti, et se vähän riippuu kuinka paljon niit tekee vaikka kuukaudessa, et onko yksi vai nolla vai viisi vai näin. Mut sanotaan et kyl se korvaus on semmonen et se motivoi tekemään lisää. (Opettaja 4)

Tuotehyödyt olivat opettajien 1, 3 ja 4 mukaan myös yksi korvauksen muoto tehdystä kaupallisesta yhteistyöstä. Havainnointiaineiston perusteella huomaimme opettajien mainitsevan julkaisuissaan kaupallisen yhteistyön, jolloin julkaisun katsojat saavat tiedon julkaisusta saadusta korvauksesta. Tilin seuraajamäärän kehittyminen tarjoaakin mahdollisuuden yrittäjyydessä ammatillisen identiteetin kehittämiseen taloudellisesta näkökulmasta, kun opettajat pohtivat kaupallisista yhteistöistä pyydettyjen korvauksien riittävyttä suhteessa tilinsä saavutettavuuteen. Opettaja 1 kuvaa alla olevassa otteessa omaa kehittymistään yrittäjänä suhteessa tilin kaupallisuuteen ja kaupallisten yhteistöiden hinnoitelluun.

Sitte mä oon välillä miettiny, että pitäis ihan pyytää niinku ku näitähän on kaikkii semmosii tavallaa konsultaatio et on näit mitä nää nyt on somemanageritoimistoja et niiltähän voi ostaa muutaman tunnin konsultaationki sillai, että ku sais vähän jotain tavallaan semmosta tukee siihen, että nää hinnat ei oo mistään vaan niinku keksittyjä vaan sais vähän jonku semmosen niinku et miten niitä hinnottelis, ni se ois ehkä helpompaa. Mut nyt ku tuntuu että ite vaa sillai keksii jonku hinnan ja jos joku vaikka kysyis, et mihin tää perustuu ni emmä tiiä, johonki vaa, fiiliksee. Ni sitte se tuntuu sikse ehkä myös vaikeelta ku ei oo semmosta taulukkoa vaikka et tän verran tunteja ja tän verran seuraajia, ni täs on se hinta. Se ois mulle paljon helpompaa, kun se että mä itse arvioin oman työni hintaa. (Opettaja 1)

Haastatteluaineiston mukaan yrittäjyys mahdollistaa myös laajemmat uranäkymät. Etenkin opettaja 1 kuvasi vastauksessaan, kuinka sisällöntuottaminen toisena työnä mahdollistaa tulojen saamisen myös tilanteissa, jossa ei toimi luokanopettajan työtehtävissä. Tällaisiksi tilanteiksi hän mainitsi työttömyyden tai mahdollisen vanhempainvapaan, jolloin tasaisiin tuloihin tulee muutoksia.

No mul on semmonen, nyt mä oon siis määräaikaissa työsuhteissa ollut ja olen varmaan vielä pitkään. Niin, mul on vähän semmonen niinku tavote, että öö jos mä joskus pitäisin äitiysvapaata tai semmosta niinkun jotain mitä ne nyt on vanhempainvapaata tai jotain. Ni sitte, että mul ois sen verran laaja se seuraajakunta tai semmonen jotenki semmonen hyvä meininki meneillään, että mä pystyisin sitte niinku hyödyntään sitä just tommosen sivutoimisen yrittäjyyden kautta. (Opettaja 1)

Sisällöntuottamiseen liittyvä yrittäjyys voikin tarjota taloudellista turvaa epävarmaan työllisyystilanteeseen tai tulojen muutoksiin. Myös muiden opettajien mukaan sisällöntuottamisesta koettiin olevan taloudellista hyötyä, joka motivoi toimimaan yrittäjänä Instagramissa.

Sisällöntuottamisen ja yrittäjyyden liittyessä luokanopettajan työhön haastateltavat kokivat tärkeäksi yrittäjyyden ja luokanopettajan työn rajaamisen toisistaan. Esimerkiksi opettaja 4 kertoi yrittävänsä minimoida kännykän käytön oppitunneilla, jotta hänen luokkalaisensa eivät näkisi häntä kännykän kanssa. Hän painottaa asiassa yrittäjyyden ja luokanopettajan työajan eroa, ja toteaa haluavansa tehdä yrittäjyyteen eli Instagram-tiliin liittyvät työt mahdollisimman pitkälle yrittäjän työajalla.

... niin se tarkoittaa sitä et mä teen näin (näyttää miten kuvaa nopeasti oppilaiden työskentelyä ilman että ketään tunnistetaan) et pyrin tekemään niin että lapset ei mua nää kännykkä kädessä luokassa ja et kaikki se mitä mä teen someen liittyen on sit mun omalla ajalla. Ja silleen mä oon niinkun aatellukkin et käytännössä mun niinkun työaika on 8-16 noissa opehommissa ja sen jälkeen alkaa se mitä mä haluan siihen yrittäjyyteen panostaa. (Opettaja 4)

Haastatteluaineiston perusteella opettajat käyttivät puhelintaan työpäivän aikana vain pakolliseen kuvaamiseen liittyen Instagramin julkaisuihin. Yrittäjyyteen käytettävä aika tapahtui opettajien mukaan luokanopettajan työajan ulkopuolella. Vapaa-ajalla sisällön tuottamiseen käytettävää aikaa oli opettajien mukaan haastavaa rajata, ja ajankäyttö vaihteli julkaisujen kattavuuden mukaan. Tähän liittyi mahdollisten kaupallisten yhteistöiden monipuolisuus sekä kesto, materiaalien tekeminen sekä julkaisumuoto. Videoiden tekeminen ja mahdollinen editointi vie opettajien mukaan enemmän aikaa kuin nopeat Instagram story – julkaisut.

Kaupallisuuteen liittyvä sisällöntuottaminen tarjoaakin opettajille mahdollisuuden ammatillisen identiteetin kehittämiseen myös yrittäjyyden näkökulmasta. Ammatillinen identiteetti voi yrittäjyyden myötä kehittyä, kun opettajien valitessa tililleen sopivia kaupallisia yhteistöitä, pohtiessa sopivaa korvausta tehdystä työstä sekä pyrkiessä hahmottamaan yrittäjyyden paikkaa vapaa-ajalla luokanopettajan päivätyön rinnalla. Yrittäjyyteen liittyvä ammatillinen identiteetti näkyi myös opettajilla kaupallisten yhteistöiden tuottamisessa.

7.2.2 Työllistyminen

Haastatteluissa Instagram koettiin mahdollisuutena oman työn tallentamiselle. Opettajat kuvailivat Instagramin toimivan portfoliona itselle ja cv:n lisänä työhaussa. Esimerkiksi opettaja 2 kuvaili, kuinka Instagram toimii ikään kuin päiväkirjana, johon voi palata tarkastelemaan omaa työtä aina kun kokee sille tarvetta.

No tota itelleni siitä on ehkä suurin hyöty se, että ne jää mulle itelle niinku tavallaan semmosena niinkun. Tavallaan niinkun semmosena päiväkirjana ja toisaalta kun mä tiedostan et mä täl hetkellä olen virassa. Niin tiedostan, että tuo ei ole mun lopullinen koulu niin kartutan tavallaan semmosta cv:tä itelle samalla. (Opettaja 2)

Portfoliokuvausten lisäksi kaikki opettajat kertoivat Instagram-tilin olevan keskeinen etu työmarkkinoilla, kilpailullisessa työllistymistilanteessa. Kaikkien opettajien mukaan Instagram-tili toimii työhaussa cv:n päteväksi lisänä, jota alla olevat otteet haastatteluista kuvaavat. Opettaja 1 kuvaili Instagram-tilin näyttä-

tyvän hänen kokemanaan jopa parempana kuin tavallinen ansioluettelo. Instagram-tili mahdollistaakin hänen mukaansa työnhaussa monipuolisemman kuvan välittämisen itsestä opettajana.

Siinä on tarkasti et mitä mä teen, miten mä niinku ilmennän sitä et mitä mä ajattelen ope-
tukselta jokapäiväisessä työssä. Sehän on niinku tommonen parempi ku cv mun mielestä
siitä, että mitä mä teen ja mitä mä osaan. (Opettaja 1)

Opettajien haastatteluista kuvastui myös konkreettinen hyötyminen Instagram-tilistä työnhaussa. Osa opettajista koki saaneensa työpaikan osittain Instagram-tilin tukemana. Ainoastaan opettaja 1 kertoi, ettei ole hyötynyt virkoja koskevassa työnhaussa Instagram-tilistä vasten odotuksiaan. Instagramin merkitys työmarkkinoilla pärjäämiseen kuvastui kuitenkin myös opettajan 1 haastattelussa tämän kertoessa saaneensa seuraajilta tietoon myös haussa olevia vapaita työpaikkoja. Opettaja 3 kertoi hyötäneensä työnhaussa Instagram-tilin mainitsemisesta työhakemuksissa.

Ja siis ihan myös se et tä tämmösen melko suosituksen tilin pitäminen on ihan hyvä cv ittel-
leen, et tota mul on pitkään ollu virka samas paikkaa ja nyt olis ajankohtast ettii vähän
uutta työtä ni oon laittanu kyl ihan työhakemuksiin linkkii tänne ja se on ollu hyvin he-
delmällistä, sanotaan nii. (Opettaja 3)

Opettaja 2 kertoi saaneensa työnantajalta arvostusta Instagram-tilistä ja sen toimimisesta avoimena portfoliona ja diginäyttönä opettajan taidoista.

Että esimerkiksi viimeksikin kun mä tätä nykystä paikkaa hain pari vuotta sitten, niin
tota silloinkin mä linkkasin mun työhakemukseen tän mun Instagram tilin. Niin jo sen
mä koen hyödyks. Koska yksi syy miks mut tänne valittiin oli se että mulla on tämmöstä
diginäyttöö ja tämmöstä avointa portfolioo katottavissa. Mutta ehkä suurin on se et saa
itelle semmosta portfolioo samalla. (Opettaja 2)

Tuloksissa korostui Instagramin merkitys portfoliona oman työn dokumentointiin, tilin toimimiseen cv:n lisänä työnhaussa sekä työllistyminen. Opettajat kertoivatkin kokemuksistaan, joissa Instagram on osaltaan vaikuttanut työpaikan saamisen hakutilanteessa.

7.3 Opettaja sisällöntuottajana suhteessa oppilaisiin ja vanhempiin

Haastatteluaineiston perusteella luokanopettajien seuraajakuntaan Instagramissa kuuluu toisten opettajien lisäksi myös vanhempia ja jopa oppilaita, joille luokanopettajat eivät lähtökohtaisesti tuota sisältöä. Haastatellut opettajat kertoivat joutuneensa rajaamaan julkaisujen sisältöjä Instagram-tilillään. Lisäksi opettajan täytyy huomioida julkaisuissaan oppilaiden yksityisyydensuoja. Opettajien mukaan vanhemmilla voi olla ennakkoluuloja sisältöä tuottavia luokanopettajia kohtaan, jotka toimivat yrittäjinä.

Lähes kaikki opettajat kertoivat oppilaidensa sekä huoltajien olevan tietoisia Instagram-tilistä, ja osa mainitsi tunnistavansa seuraajissa omia oppilaitaan sekä huoltajia. Opettaja 4 kertoi tämän olevan syy, jonka vuoksi hän ei halua tuoda tilillään esille omaa tai oppilaiden huonoja päiviä. Opettaja kertoi esimerkiksi haastattelussa arjen tilanteen työssään, jonka jälkeen oli itse ”aivan loppu”. Hän ei kuitenkaan voinut tuoda asiaa tilillään ilmi seuraajina olevien oppilaiden sekä huoltajien vuoksi. Hän haluaa pitää tilinsä selkeästi vain positiivisena materiaalien, vinkkien ja ideoiden pankkina.

Mä en esimerkiksi missään nimessä haluaisi tuoda esille sitä et on ollu tosi vaikee päivä jonkun oppilaan kanssa tai vaikee päivä et mä oisin ihan loppu. Syystä että jokaikinen oppilas seuraa mun tiliä, huoltajat. Niin mä en niinkun tavallaan voi tuoda sitä mun aitoa fiilistä aina sinne Ja se on mun mielestä ihan fine. Koska sitte taas se, mitä mä teen niin mä nimenomaan mä jaan niitä materiaaleja, mä jaan vinkkejä, annan ideoita, siis kaikkee tämmöst näin. Ja se pysyy aika positiivisena. Ja sitte toki joo jossain kohtaa voin sanoa jonkun asian että, joku että oonpas väsynyt tai näin, mutta mä en haluu, että esimerkiksi että mun oppilaat kattois. (Opettaja 4)

Opettaja 1 kertoi näyttäneensä oppilaille Instagram-tilinsä ja kertoneensa, että jakaa tilillä luokan asioita. Hän kertoi myös kysyvänsä oppilailta aina luvat kuvan ottamiseen ja julkaisemiseen, mikäli kuvassa näkyy vähänkin oppilasta. Opettaja 1 totesi myös Instagram-tilistä tulleen heidän luokkansa ”yhteinen juttu” ja oppilaiden olevan omista tuotoksistaan ylpeitä sekä toivovan tuotoksiaan esille Instagramiin. Opettaja 1 kertoi oppilaiden lisäksi kysyneensä kuvausluvat oppilaiden vanhemmilta, joilta kertoi saaneensa hyvää palautetta Instagram-tiliin liittyen.

Ja sitte nyt oli vanhempainilta viime viikolla ja sitte mä siinä jotain kahvipöydässä istuskelin jonkun tai siinä menin vaan jonnekki random vanhempien pöytään ni sit kaikki oli sillee ”Arvaa mitä, et me ollaan nyt kaikki jouduttu liittymään sinne Instagramiin, ku meidän lapset kertoo kotona, että niiden pitää saada nähdä, että mitä siellä tapahtuu”. (Opettaja 1)

Opettajan 4 haastattelun perusteella Instagramissa sisällöntuottamiseen liittyinkin oleellisesti opettajan salassapitovelvollisuus, jonka vuoksi opettaja ei julkaise tilillään oppilaisiin liittyviä asioita, kuten tekstejä tai kuvia.

Ihan jo se et kaikki lait sun muut salassapitovelvollisuudet sitoo sen et ei niinkun... On nytkin mun luokassa tosi haastavia juttuja oppilailla, henkilökohtasii juttuja, mut en mä voi niistä puhua. Ja toisaalta mä en myöskään missään nimessä haluaisi puhua, koska mä niinkun haluan suojella sitä et heidän asiat ei näy niin ehkä se on semmonen. (Opettaja 4)

Opettajat olivat tehneet tarkat rajaukset oppilaiden näkymiselle Instagram-tilillään. Opettaja 3 on rajannut julkaisuista oppilaat ja heidän tekemät työt kokonaan pois, kun taas muilla opettajilla tilillä näkyy oppilaiden töitä, käsiä tai muuta, joista oppilaita ei voi tunnistaa. Havainnointiaineiston perusteella opettajat olivat selkeästi rajanneet tiliensä julkaisuista oppilaiden tunnistettavuuden. Julkaisuissa saattoi olla esillä oppilaiden kehonosia, kuten jalkoja tai käsiä, mutta ei tunnistettavasti. Samoin oppilaiden töistä oli kuvia julkaisuissa, mutta niissä ei ollut nimiä. Opettajat kertoivat julkaisuissaan vain oman työnsä näkökulmansa asioista (ks. taulukko 1).

Opettaja 1 kertoi olevansa hyvässä asemassa sen suhteen, ettei vanhempien tai oppilaiden kanssa ole tullut ongelmaa Instagram-tiliin liittyen. Hän kertoi sen sijaan tapauksesta, jossa opettajana työskentelevä tuttu oli saanut mahdollisesti tiliä seuraavalta vanhemmalta kommentin liittyen Instagramin päivittämiseen: ”Onks se ok, että opettajat käyttää niitten työaikaa siihen, että ne kuvailee Instagramiin niitten työtä?”. Opettaja 1 totesi tämänkaltaisten kommenttien kertovan siitä, että joku ajattelee opettajan priorisoivan Instagramin oikean työn eli opettamisen edelle. Hänen mukaansa tämän vuoksi on hyvä olla tietoinen mahdollisista seuraajien ennakkoluuloista Instagram-tilin pitämistä kohtaan. Vanhempien ja oppilaiden ennakkoluulot opettajien Instagram tileillä korostuivat etenkin kaupallisten yhteistöiden kohdalla. Opettajan 4 kertoi saaneensa vanhemmilta ja oppilailta ihailevia kommentteja liittyen luokassa näkyviin resurs-

seihin, kuten välineisiin. Hän kuvaili haastattelussa oikovansa kommentteja tililään, sillä kaupallisten yhteistöiden kautta tulleet välineet ovat yrittäjyyden kautta tulleita ilmaisia välineitä, joihin kouluilla ei normaalisti olisi varaa.

-- heidän suhtautuminen on ehkä vähän semmoinen et se saattaa ainaki just semmoinen "Voi vitsi miks meillä ei oo tommosta" tai "Miks tälläst näin" niin se on kyl et jos joku kommentoi että "kyllä tommosessa luokassa, et vois monet muut luokat ottaa tästä luokasta mallia". (Opettaja 4)

Opettaja painottikin olevansa huolissaan siitä, että hänen tilinsä kautta vieraat oppilaat ja vanhemmat vertaavat tilillä näkyviä asioita, kuten materiaaleja tai välineitä, omaan tai lapsensa luokkaan. Riskinä on, että seuraajat ajattelevat asioiden olevan koulun resursseilla hankittuja, eikä opettajan omia, yrittäjyyden kautta ansaitsemia. Havainnoidessamme tilejä huomasimme muidenkin opettajien tileillä seuraajien kommentteja julkaisuihin, joissa ihailtiin opettajien julkaisuissa näkyviä asioita, kuten välineitä. Emme kuitenkaan voi olla varmoja, ovatko kyseessä opettajille tutut oppilaat ja huoltajat.

Sisältöä tuottavien luokanopettajien haastateluissa korostui, että heidän on hyvä olla tietoisia tiliensä seuraajakunnassa olevista mahdollisista oppilaista ja huoltajista. Lisäksi opettajat kuvailivat tärkeää olevan tilin pitämisestä kertominen vanhemmille avoimesti ja, että julkaisuja tehdessä huomioidaan oppilaiden yksityisyydensuoja ja salassapitovelvollisuudet. Kaupallisten yhteistöiden yhteydessä on myös hyvä olla tietoinen mahdollisista ennakkoluuloista ja viestiä seuraajille avoimesti, tuotteiden ja korvausten saamisesta.

7.4 Luokanopettaja sisällöntuottajana työyhteisössään

Tuloksissa sisällöntuottaminen työyhteisön näkökulmasta liittyy työyhteisössä vallitsevien ammattisukupolvien eroihin liittyviin tunteisiin sisältöä tuottavan opettajan ja kollegoiden näkökulmasta. Alla tarkastelemme näitä kuvauksia tarkemmin ammattisukupolvien erojen, alemmuuden tunteen ja työyhteisölle sisällöntuottamisesta mahdollistuvan vertaistuen kautta.

7.4.1 Ammattisukupolvien erot ja kollegoiden alemmuuden tunteet

Opettajat kertoivat haastatteluissa ennakkoluuloista, jotka kohdistuvat sosiaalisessa mediassa sisältöä tuottaviin henkilöihin, kuten Instagramissa sisältöä tuottaviin opettajiin. Haastattelu aineistossa kuvastui ennakkoluuloja liittyen työelämään, jossa on eri ammattisukupolvien opettajia. Opettaja 1 totesi, että ennakkoluuloja omaavat ihmiset ovat harvoin edes käyneet katsomassa sisällöntuottajien tilejä, jonka vuoksi sisällöntuottajan työ voi aiheuttaa työelämässä ennakkoluuloja. Opettaja 1 kertoi ennakkoluulojen sekä ammattisukupolvien erojen näkyvän myös arjessa esimerkiksi opetustavoissa. Opettaja 1 kertoi omien tuntiensa olevan usein toiminnallisia ja kokee tällöin kuuluvansa työyhteisössä vähemmistöön, sillä suurimmalla osalla muista opettajista opetus on haastateltavan sanoin ”tuoleissa istumista ja tekemistä”.

- - välillä tuntuu että kun tekee eri tavalla ku kaikki muut vaikka meidän työpaikalla niinku mä oon aika vähemmistössä siinä että meil on paljon toiminnallista sillei että oppilaat vipeltää pitkin käytäviä ja niinku se saattaa jollekki ulkopuoliselle näyttäytyä siltä että ku mulla on (luokka-aste) vaikka tällä hetkellä että se on niinku tosi lapsellista ja meidän toinen (luokka-aste) opettaja esimerkiks ei... ne istuu siellä kaikki siellä 45 minuuttia tuolissa ja tekee. Ni sitte välillä tuntuu niinku töissä sillee epävarmalta et onko tää nyt mitä mä teen ees mitenkää järkevää. (Opettaja 1)

Vaikka työyhteisössä ilmapiiri olisi hyvä voi opettaja silti kokea eroavansa omien työtapojensa kanssa työyhteisöstä, jossa on paljon eri ammattisukupolvien edustajia. Opettajan 1 kertoman perusteella tällaisessa tilanteessa Instagram-tililtä saatava vuorovaikutus voikin olla todella merkityksellistä opettajan kokemukselle oman työtapansa oikeellisuudesta.

Koska sitte mun omassa työyhteisössä ömmm, mulla lähti pari sellasta kolleegaa, ketkä oli tosi isoja tukipilareita mulle viime vuonna ni he jäi pois tänä vuonna, ni sit mulla on ollu tänä vuonna sellanen olo et mä tappelen tuulimyllyjä vastaan tuolla töissä koko ajan. Että mun tekemistä arvostellaan ja sitä ei nähdä semmosena, ku mä teen erillä tavalla ku se toinen, ni mun työn tekeminen nähdään semmosena, et mitä se nyt oikeen yrittää tuolla räpeltää menemään, että miksei se tee, niinkun aina ennenki on tehty. Niin sitte se on ollu tosi tärkeätä ne kommentit, että joku muukin tai että joku näkee, mitä mä teen ja on sitä mieltä, että mä teen hyvin. (Opettaja 1)

Sukupolvien erojen kautta tulleet ennakkoluulot näkyivät myös Instagramissa julkaisujen kommentteissa tai viesteissä. Haastateltu opettaja 2 kertoi edellä mainittuun liittyen eri ammattisukupolvea olevien seuraajien tilailevan lisää opettajan ilmaisena jakamia materiaaleja tai muutoksia niihin.

-- mä oon jakanu materiaalin ja sit se on semmonen että "Hei aa, voisinko saada tän saman materiaalin ilman tavuviivoja" tai "Voisinko saada tämän saman pelin aiheesta ö". Ja mua ne suututtaa ihan suuresti, koska muutenkin jaan ilmaiseksi materiaalia, jonka mä oon tehnyt pääasiassa omiin ja mun oppilaiden tarpeisiin niin mua suututtaa sit se et he ikään kuin tilaavat multa materiaalia. (Opettaja 2)

Opettaja 2 totesi materiaaleja tai muutoksia pyytäneiden ihmisten olevan vanhempia ihmisiä, jotka eivät välttämättä ymmärrä materiaalien tekemiseen tai muutokseen kuluvaan aikaan. Hän kertoi ärsyyntyvänsä usein tällaisista kommentteista, mutta kertoi vastaavansa niihin ystävällisesti ja pyrkivänsä samalla ymmärtämään kommentoijien ajattelutapaa.

Työyhteisössä olevien ammattisukupolvien lisäksi opettajat kertoivat, kuinka sisällöntuottaminen Instagramiin voi aiheuttaa alemmuuden tunnetta kollegoille työyhteisöissä. Opettaja 2 kertoi haastattelussa osan työkavereista seuraavan häntä Instagramissa, minkä seurauksena he näkevät tilillä julkaistut asiat. Hän kertoi työkavereidensa kokeneen alemmuuden tunnetta tilillä julkaisuissa olevista materiaaleista, ideoista ja muusta työhön liittyvästä ja perusteltavan heille tilillä julkaistuja asioita ajankäytön kannalta. Hänellä ei ole perhettä eikä näin ollen ole samalla tavalla työpäivän jälkeensä asioita hoidettavana, kuin perheellisellä olisi. Tämän vuoksi aikaa jää enemmän esimerkiksi materiaalien hiomiseen ja julkaisujen tekemiseen niistä. Hän painottaakin toivovansa jokaisen opettajan ajattelevan olevansa hyvä sellaisena kuin on.

Mut, että toivon et he jotka seuraa mun tiliä varsinkin samalta koululta kun ite on, niin koittas aatella, että jokanen on paras ope just semmosena kun on. Eikä tarvi olla missään Instagramissa tai jakaa materiaalia ollakseen hyvä ope. Et se on vaan mitä mä tykkään tehdä. Et se on ehkä semmonen mitä ite monesti miettii. Ettei aiheuta muille semmosta alemmuuskompleksia. (Opettaja 2)

Tulosten perusteella Instagram voi toimia opettajille paikkana saada vahvistusta ammatilliselle identiteetille ja opettajuudelle tilanteessa, jossa työyhteisössä ammattisukupolvien erot vaikuttavat vahvasti. Lisää vertaistuen saamisesta omaan ammattiin kerromme tulosluvussa 6.1.1 ja 6.4. Lisäksi ammattisukupolvet voivat näkyä julkaisuihin liittyvissä kommentteissa, kun tiliä seuraavat opettajat pitävät itsestään selvyytenä ilmaisten materiaalien saamista. Sisällöntuottamiseen voi liittyä myös kokemus alemmuudentunteen aiheuttamisesta kollegoille työyhteisössä, kun omaa työtä verrataan sisällöntuottajana toimivan opettajan työhön.

7.4.2 Vertaistukea työyhteisöön

Luokanopettajan pitämä Instagram-tili voi toimia työyhteisössä paikkana kollegoille vertaistuen saamiseksi. Opettaja 1 kuvaili kokevansa Instagramin kautta välittyvän vertaistuen merkitykselliseksi etenkin työarjen kiireisyyden vuoksi. Työpaikalla ei välttämättä ole kiireen vuoksi mahdollista järjestää tilaisuuksia esimerkiksi kuulumisten tai ideoiden jakamiseen kollegoiden kanssa. Instagram-tilin kautta opettajien onkin mahdollista jakaa omaa työtään helpommin myös oman koulunsa työyhteisöille. Myös muut opettajat kertoivat haastatteluissa omalla työpaikallaan Instagram-tiliä seuraavien kollegoidensa hyödyntäneen heidän jakamiaan sisältöjä.

Ni ihan jo siltä kannalta monet on sanonu että se on tosi hyvä ja sitte monet kollegat ku se arki menee siellä niin huikeessa ja meilläkin on tavallaa ykssarjanen alakoulu et meit on kaikkia vaan yks niinku jokasia luokanopettajia ni ei me keretä sillee hirveesti jotenki jakamaan niitä ideoita siellä keskenämme ku meillä ei oo semmosia mitään hirveesti mitään tiimejä tai simmosia. Ni ne on sanonu et niistä on ollu kiva seurata sieltä somen kautta et mitä mä teen siinä naapuriluokassa koska muuten ei kerkee vaihtaa kuulumisia hirveesti. Ja sitte ne on saattanu tulla kysymään just että "hei mä näin sun instagramista et sä teit tämmösellä matskulla, saanks mä sen matkun lainaan?" Että kyllä ne on sillai ollu aika kannustavia (Opettaja 1)

Tuloksen perusteella Instagram-tili koettiin työyhteisölle merkitykselliseksi kanavaksi saada vertaistukea. Tili voi tarjota ikkunan opettajakollegan luokkahuoneeseen, kun ajatusten ja ideoiden vaihtoon ei muuten olisi arjessa aikaa.

7.5 Ammatillisen oppimisen yhteisöt Instagramissa

Luokanopettajien Instagram-tilien muodostumiseen liittyi sisällöntuottajien kokemus seuraajien halusta saada vertaistukea sekä sisällöntuottajien halu toisaalta jakaa vertaistukea ja saada sitä myös itse. Opettajien mukaan vertaistuen hakeminen Instagram-tililtä näkyy seuraajamäärien muutoksissa vuodenaikojen vaihteluiden mukaan. Opettajat kertoivat huomanneensa seuraajamäärien kasvun tapahtuvan esimerkiksi koulujen lukuvuosien alkaessa, kuten elokuussa, jolloin opettajat palaavat työasioiden äärelle ja etsivät uusia ideoita. Lisäksi seuraajamäärät saattavat kutistua, kun tiliä seuraavat opettajat jäävät lomalle.

Haastateltavien mukaan tilin seuraajamäärien kasvu on ollut aluksi hidasta ja kehitysmäärät ovat tapahtuneet sykäyksittäin, jolloin lyhyessä ajassa seuraajakunta on saattanut kasvaa kymmenilläkin seuraajilla. Opettaja 1 kuvaili tilin kasvaneen yrittämisestä huolimatta alkuun hitaasti, kunnes useamman tuhannen seuraajakunta tuli täyteen. Tämän jälkeen kehitys kasvoi esimerkiksi vuodenajan mukaan. Opettaja 1 totesi seuraajamäärien kasvuun vaikuttavan lisäksi Instagramin algoritmi. Tämän vuoksi postaukset alkavat saada enemmän näkyvyyttä vasta 500–1000 seuraajan jälkeen, kun algoritmi tarjoaa julkaisuja useammille käyttäjille.

Haastattelujen perusteella vuorovaikutus Instagram-tileillä painottui tilejä seuraavien opettajien ja sisällöntuottajien väliseen vuorovaikutukseen. Kaikki sisällöntuottajat kokivat seuraajilta tulevan vuorovaikutuksen useimmiten myönteisenä. Vuorovaikutus koettiin merkitykselliseksi, sillä haastateltavat kertoivat kokevansa seuraajilta saatavat kommentit ja viestit tärkeäksi palautteeksi. Tämän vuoksi he pyrkivät vastaamaan seuraajilleen. Aktiivinen pyrkiminen vuorovaikutukseen seuraajien kanssa kuvastui esimerkiksi haastateltavan 1 kertomana.

Mä niinku mä yritän olla helposti lähestyttävä ja sitte, jos jotku laittaa mulle viestiä ni mä yritän ihan aina, et mä vastaisin niihin. - - mä oon käyny tykkäämässä kaikista kommentista ja mä aina avaan kaikki viestit, mitä mulle tulee. Ja mua on harmittanu, et ku mä en oo kerenny vastaamaan mut aina, jos joku kysyy, ni mä aina vastaan ja mä niinku yritän aina rohkasta ihmisiä myös laittamaan viestiä, et jos johonki mun sisältöihin liittyvä asia jäi mietityttää, koska vaikka mä kuinka yritän selittää tuol Instagrammissa jotain, ni musta tuntuu aina että jotain olennaista jää sanomatta, mitä sitte et jos joku niinku kokee, että "mä en kyl ymmärtäny, et mikä täs oli se pointti". Ni mä aina toivon et ihmiset laittaa viestiä ja tosi monesti ne laittaakin ja sit se on kiva, kun ne tulee yleensä silleen positiivisesti eikä silleen että "mitä piippiippii siellä luokassa oikeen tapahtuu?" (Opettaja 1)

Parhaimmillaan Instagram-tilillä sisältöä tuottavien ja seuraavien opettajien välille muodostuva vuorovaikutus tarjoaa mahdollisuuden pidempiaikaiselle vuorovaikutukselle seuraajien ja sisällöntuottajien välille. Tällöin vuorovaikutuksesta muodostuu vertaissuhteita, jotka muodostavat yhteisön Instagramiin.

7.5.1 Instagram "etäopehuoneena"

Instagram-tilillä tapahtuva vuorovaikutus on edellytys tilille muodostuville vertaissuhteille, jotka parhaimmillaan toimivat yhteisöllisenä "etäopehuoneena".

Opettajat suhtautuivat myönteisesti vuorovaikutukseen Instagram-tileillä. Esimerkiksi opettaja 3 kertoi ryhtyvänsä keskusteluun mielellään seuraajien reagoissa tilillä ja laittaessa yksityisviestiä eri aiheista.

Se on kyl tosi hauskaa tai siis just se taas se opehuoneajattelu tost tulee, et sitä on must aika paljon tai siis ehkä enemmän ku ite aattelin. Et ite oon aika, en kauhee helposti laita kenellekkää ketä mä seuraan ni viestii, mut et tosi paljon ihmiset reagoi niinku ja tulee noit yksityisviestei niinku eri aiheist. Se on ollu kyl hauska, iha pitkii keskustelui ja semmosii et ihmiset jakaa siel mun mielest yllättävii asioi. (Opettaja 3)

Seuraajille vastaamisen lisäksi molemminpuolinen vuorovaikutus saattaa kehittyä, kun sisällöntuottajat pyrkivät itse aktiivisesti vuorovaikutuksen luomiseen tilillään, mikä näkyy myös opettajan 3 sitaatissa. Tätä kautta seuraajille avautuu mahdollisuus olla vuorovaikutuksessa sisällöntuottajan kanssa. Opettajat kertoivat esimerkiksi pyytävänsä seuraajia laittamaan heille viestiä, kertomaan kokemuksiaan kommentteihin tai reagoimaan aktivointitarrojen avulla tarinoihin. Saman huomasimme myös havainnoidessamme Instagram-tilejä. Opettaja 1 kertoi pitävänsä Instagram-livelähetyksiä, jossa seuraajien on mahdollista esittää sisällöntuottajille reaaliaikaisesti kysymyksiä. Opettaja 4 puolestaan kertoi pyytävänsä seuraajia kertomaan kokemuksiaan jostakin aiheesta tai reagoimaan johonkin julkaisuun hyödyntämällä Instagram Story -julkaisujen vuorovaikutteisuutta lisääviä ominaisuuksia.

Niinkun joskus aina semmosia niinkun minkä tota kautta voi olla vuorovaikutuksessa enemmän seuraajien kanssa vaiks jotain kysymysboksia tai jotain semmosia aktivointitarroja, napauta kyllä tai ei. (Opettaja 4)

Vuorovaikutuksen varaan rakentuvat vertaissuhteet Instagramissa tarjoavat sisällöntuottajille mahdollisuuden jakaa omia kokemuksiaan, ideoitaan, materiaaleja ja omaa arkeaan tiliä seuraaville opettajille sekä parhaimmillaan saada myös itse vastaavia asioita seuraajilta. Haastatteluaineiston perusteella sisältöä tuottavat opettajat kokivatkin Instagram-tilin kautta välittyvän vertaistuen merkitykselliseksi seuraajien ja itsensä näkökulmasta luokanopettajan työssä. Sisällöntuottajien julkaisuista välittyvä vertaistuki määrittyi haastatteluaineiston perusteella opetusmateriaalien, opetuksellisten sisältöjen ja arkeen liittyvien asioiden jakamiseksi. Kaikissa haastatteluissa keskeinen sisällöntuottajien tilien tarjoama

vertaistuki oli materiaalien ja arjen jakaminen eri muodoissa tiliä seuraaville opettajille.

Tilejä havainnoidessamme huomasimme luokanopettajien jakamien sisältöjen liittyvän pitkälti erilaisten materiaalien, ideoiden ja arjen kokemusten jakamiseen. Jotkut sisällöt olivat painottuneita jopa syvällisempään seuraajien ohjeistamiseen esimerkiksi työtehtävien organisointiin. Vertaistuen jakamisen merkitys korostui etenkin opettajan 3 ja 1 haastatteluissa. Opettajat kertoivat tiliensä tavoitteena olevan vertaistuen jakamisen omalla tilillään liittyen opettajuuteen. Opettaja 3 kuvasikin, kuinka Instagram-tilin päätavoite on toimia vertaistukea tarjoavana ”etäopettajanhuoneena”. Julkaisun lähtökohtana voi toimia esimerkiksi työn arjessa tapahtunut asia, kuten oppilaskohtaaminen. Tämä voi herättää opettajassa ajatuksia, joita haluaa jakaa seuraajille. Opettaja 1 kuvaili puolestaan käsittävän itsensä ”vertaistuutoriksi” ja pyrkivänsä tuottamaan sisältöä, josta olisi konkreettista tukea etenkin vastavalmistuneille opettajille.

Jos mä kerron mitä mä oon tehny mun luokassa ni et ehkä siitä voi joku muu saada ideaa, mitä vois kokeilla omassa luokassa. Tai just jos jotku vastavalmistuneet opettajat miettii joku jonku mun postauksen lukemalla saa ees vähän vinkkiä siihen, et miten se arkielämä siellä toimii, ni sit mä aattelen et se mun tavote on täytetty. Et ehkä vähän niinku semmonen emmä nyt sanois et opettajien kouluttaja, mut semmonen niinku vertaistuutori tai semmone niinku just et mä oon iha samalla tavalla niinku muutki opettajat on koko ajan vaikeeta, on kiirettä, on niinku semmosta et en tiedä et mitä tekisin, mutta mä kokeilen ja sitte kerron avoimesti niistä et mitä mä oon kokeillu, et onks ne toiminu vai ei. Et ehkä joku sais siitä apua. (Opettaja 1)

Instagramista saatavan vertaistuen merkitys seuraajille näkyi puolestaan opettajien kuvauksissa seuraajilta saadusta palautteesta. Esimerkiksi opettaja 1 kertoi saaneensa myönteistä palautetta etenkin työuransa alussa olevilta opettajilta. He kertoivat Instagram-tililtä saamansa vertaistuen helpottaneen työn kuormittavuuden kanssa, kun työhön on ollut tarjolla valmiita ideoita.

Se mitä oon saanu niinku palautetta niiltä ketkä on alottanu työelämän, että se on helpottanu sitä stressiä, että on pystyny ottaa jonku valmiin idean, tai se on helpottanu omaa fiilistä, että joku muuki sanoo, että ompa tää muuten vaikeeta. (Opettaja 1)

Myös opettaja 3 kertoi saamansa palautteen perusteella vertaistuen olevan merkityksellistä seuraajille.

No siis johonki yksittäisii juttui mitä oon tehny, ni niihin tulee palautetta et ”kiva juttu, et teit tälläst, kiitos. Helpotti, et otetaan käyttöön” tai sit ihan muuten vaa keskustelunherättämist ja vaik et ”kiva et nostit tälläsen jaksamisasian esille, et on ollu haasteita sen

kanssa ja helpotti et niinkun kuulla tämmösist asioista” tai siis joo enimmäkseen tälläst niinku siis mun mielest ihan tosi kivaa palautetta, ihmiset on kyl ihan hirveen kivoja ja niinku nii. Hyvän mielen saan. (Opettaja 3)

Opettaja 2 kertoi, ettei ole saanut negatiivista palautetta liittyen sisällöntuottamiseen. Opettajan kokemuksissa myönteinen palaute liittyi juuri seuraajien kokemuksiin heidän käyttämästään sisällöntuottajan jakamasta materiaalista ja sen toimimisesta käytännössä. Haastatteluaineiston perusteella vertaistuki on välitynyt sisällöntuottajien kautta seuraajille näiden kertoessa hyödyntäneensä materiaalia ja siitä, miten jaettu materiaali on toiminut käytännössä.

Mutta noin niinkun muuten ei kai muilta suhtautuminen kovin negatiivista oo, kun en mä oo ainakaan sellasta palautetta saanut, mutta tota nii. Vaikee kysymys varmaan ihan positiivsta ja tota mä koen että se on varmaan eniten se positiivinen palaute tai suhtautuminen niiltä muilta opetileiltä, jotka on kans löytänyt sen mun matskun käytettäväks. (Opettaja 2)

Myös opettaja 2 kuvasi, kuinka Instagram-kautta on mahdollista saada vertaistukea omaan työhön seuraavalla tavalla: ”Kyl tää opetili on kans semmonen tärkeä, et sielt saa sellasta kollegiaalista tukea.” Haastatteluaineiston perusteella Instagram-tili tarjosi sisällöntuottajille itselleen vertaistukea myös yrittäjänä toimimiseen Instagramissa.

Yrittäjyyteen liittyvä vertaistuki rakentui havainnoinnin perusteella vuorovaikutuksessa toisten sisällöntuottajien kanssa. Opettaja 1 kertoi esimerkiksi jakavansa kokemuksiaan kaupallisista yhteistöistä Instagramin ulkopuolella. Lähes kaikki opettajat uudelleen jakoivat Instagram-tililleillään toisten sisällöntuottajien julkaisuja. Havainnoidessamme huomasimme sisällöntuottajien uudelleenjakavan esimerkiksi toistensa julkaisuja sekä ilmaisia tai kaupallisia materiaaleja. Lisäksi opettajat saattoivat mainita julkaisuissaan toistensa Instagram-tiliä omilla tileillään ikään kuin kehotuksena seuraajille käydä katsomassa ne. Opettaja 1 kertoi haastattelussa, kuinka muut sosiaalisessa mediassa yrittäjyyteen ryhtyneet opettajat tarjoavat parhaimmillaan vertaistukea omaan ammatillisen identiteetin kehittymiseen yrittäjänä.

Mutta siihen on ollu ihan kiva, ku meil on semmonen pieni muutaman opesometryypin kanssa semmonen whatsapp-porukka, ni mä laitan sinne aina, et hei mä sain tälläsen tarjouksen ja tälläsellä hinnalla ni sit mul on siel aina yks vakkarikaveri kuka sanoo et ”eii, ku nyt vaa hintalappuu ylös, ei todellakaa tolla hinnalla et myy mitää!” Et se niinku sparraa mua, että mä en myis liian halvalla, mut kyl mä myyn vähän liian halvalla monesti

ne. Et se on vähän niinku mun omaa syytä että mä saan niin vähän tai vähän, mä saan sopivasti rahaa mutta saisin varmasti enemmän, jos ois pokkaa pyytää, mutta ku ei oo. (Opettaja 1)

Instagram-tileillä tapahtuva vuorovaikutus seuraajien ja sisällöntuottajien välillä mahdollistaa vertaissuhteiden muodostumisen opettajana työskentelevien seuraajien ja sisällöntuottajan välille. Vertaissuhteet muodostavatkin parhaimmillaan "etäopettajanhuoneen", jossa vertaistuen saaminen koetaan helpoksi. Seuraajilta saadun palautteen perusteella sisällöntuottajat kokivat merkittäviksi vertaistuen muodoiksi materiaalien ja ideoiden jakamisen, keskustelut seuraajien kanssa, opettajan arkeen liittyvien asioiden ja kokemusten jakamisen sekä työssä tukemisen. Toisaalta Instagram-tilit toimivat myös sisällöntuottajille itselleen vertaistuen saamisen kanavana omaan työhön luokanopettajana ja yrittäjänä.

7.5.2 Instagram-yhteisöjen haasteet: ennakkoluulot ja kilpailullisuus

Instagramissa sisältöä tuottaviin opettajiin kohdistuvat ennakkoluulot näkyivät tutkimuksessa työyhteisön lisäksi myös sosiaalisessa mediassa. Opettaja 4 kertoi lukeneensa sosiaalisen median kanavasta negatiivisia kommentteja liittyen Instagramiin sisältöä tuottaviin opettajiin. Hän toteaa kommenttien olevan ikäviä varsinkin, kun omat motiivit tekemiselle ovat puhtaat. Hän korostaa, ettei hänen tarkoituksenaan ole ikinä ollut nostaa itseään jalustalle. Hänen mukaansa negatiiviset kommentteissa näkyvät ennakkoluulot, jotka kohdistuvat Instagramissa sisältöä tuottaviin opettajiin.

Niiden koko persoona perustuu opettajuudelle. Ei pidä paikkaansa, ei todellakaan. Mä oon tänäänkin lähtenyt töistä 14.15 oppituntien päätyttyä, odotan et pääsen kattoo Game of Thronesii. Ei todellakaan se työ ei oo koko elämä, sit just tää että haluavat nostaa itteään vaan jalustalle. (Opettaja 4)

Opettaja 4 kertoo myös, miten saa Instagram-tilillään pääasiassa positiivisia viestejä, mutta toteaa kuitenkin osan katsovan päivityksiä ajatellen "mhh, miten toi jaksaa". Hän tiedostaa altistavansa itsensä työllään kritisoinnin kohteeksi, jota pitäisi myös osata kestää. Samalla hän painotti omien motiivien tiedostamista, jonka avulla kritiikistä on mahdollista olla välittämättä.

Ennakkoluuloihin liittyvän kritiikin lisäksi opettajat kertoivat kokemuksia Instagramissa sisällöntuottamiseen liittyvästä kilpailullisuudesta. Opettaja 3

mainitsi haastattelussa kilpailullisuuden Instagramiin sisältöä tuottavien opettajien välillä. Hänen mukaansa kilpailullisuus on tullut esille parin vuoden aikana kasvaneen ”opesomemaailman” myötä. Opettaja 3 kertoo kilpailullisuuden näkyvän tietynlaisena pätemisenä esimerkiksi siitä, kuka tekee hienoimmat nimikylttipohjat. Hän painottaa luokanopettajan työhön liittyvän muutenkin paineita ja toteaa kilpailullisuuden olevan myrkyllinen lisä työhön.

Opettaja 3 pohti kilpailullisuuteen liittyvää ajankäyttöä ja kertoi sen olevan vähäistä ja sisältöjen olevan matalalla kynnyksellä tehtyjä. Hänen mukaansa joku toinen voi puolestaan käyttää postauksiin enemmän aikaa esimerkiksi julkaisujen editoimiseen. Opettaja 1 kertoo korostavansa tilillään sitä, että siellä olevat asiat ovat hänen tapojaan ajatella tai toimia luokassa. Ajatuksiin tai toimintatapoihin vaikuttaa hänen mukaansa tietynlainen koulu sekä luokka. Hän toteaa seuraajien saavan ideoita hänen tililtään, mutta painottaa opettajien omia toimintatapoja ja mahdollisuuksia muuttaa ideoita.

-- mulla on tietynlainen luokka ja tietynlainen koulu ja pystyn tekee tietynlaisia asioita et kyllä niistä on ollu jollekki jotain hyötyä. Ni sillai ja sitä mä yritän aina korostaa, että kaikkien ei tarvii tehdä niinku minä teen vaan että tää on nyt niinku minun tapa ajatella tai minun luokalle sopiva tapa. Et ehkä tää toimii teille tai ehkä sun tarvii tehdä tästä erilainen versio mutta että ehkä sä voisit ottaa tästä jotai ideaa. (Opettaja 1)

Sisältöä tuottavat luokanopettajat totesivat haastatteluissa sisällön tuottamisen haasteeksi heihin kohdistuvat ennakkoluulot ja sisällöntuottajien välisen kilpailullisuuden. Aineiston perusteella välittyi kuitenkin opettajien tietoisuus omasta julkisesta näkyvyydestään Instagram-tilin kautta, jonka vuoksi sisällön tuottamisen negatiivisia puolia pidettiin myös välttämättömänä pahana.

7.6 Opettaja yhteiskunnallisena vaikuttajana

Sisällöntuottajana toimivien opettajien kokemuksiin liittyi myös yhteiskunnallinen näkökulma koskien luokanopettajan työtä. Yhteiskunnallisuus koski opettajan työn eettisyyttä ja luokanopettajan työpaikkoja koskevaa kilpailullisuutta. Tämän lisäksi luokanopettajien tilit toimivat muille ikään kuin näyteikkunoina luokanopettajan työhön. Haastatteluissa opettaja 1 kertoi saaneensa myönteistä

palautetta alalle hakeutuvilta nuorilta liittyen opettajan työn seuraamiseen Instagramin kautta.

Haastatteluissa opettajat kertoivat eettisistä rajoista koskien sisällön tuottamista Instagramiin luokanopettajana. Opettajien mukaan lakiin pohjautuvat, ammattieettiset asiat rajaavat tililtä tietyistä asioista puhumisen pois. Tällaisia asioita on muun muassa luokanopettajan työn negatiiviset puolet, oppilaisiin liittyvät asiat sekä avoimet kuvaukset arjen tilanteista sekä niihin liittyvistä tunteista. Tämä näkyy opettaja 4 kuvailussa, jossa Instagram-tili kuviteltaisiin suljettuna valkoisena huoneena, jonne pääsisivät vain opettajat. Tämä mahdollistaisi avoimemman keskustelun kaikesta opettajan työhön liittyvästä.

Jos kuvitellaan et mä saisin niinkun tehdä että mun toimijuus siellä Instagramissa ois sellanen suljettu valkoinen huone et sinne pääsee vaan sisään kaikki opettajat, ja kaikki muut käännytetään siitä. Niin mä voisin tehdä tosi tosi erilaista niinkun sisältöä. Mä voisin jakaa paljon enemmän arjen tilanteita, kokemuksia, tuoda tavallaan niitä negatiivisiakin asioita opettajan työstä esille, mut esimerkiksi tällä hetkellä mä koen. (Opettaja 4)

Toinen yhteiskunnallisuudesta kertova näkökulma tuloksissa liittyi Instagram-tilin toimimiseen keinona saada enemmän näkyvyyttä kilpailullisessa työhaussa. Opettajat kertoivat Instagramin tilin toimivan hyvänä lisänä cv:hen. Esimerkiksi opettaja 3 kuvaili Instagramin toimivan keinona erottautua työnhakijoiden joukosta tilanteessa, jossa yhtä työpaikkaa kohden hakijoiden määrä voi olla satakertainen.

Joo ja sit ku tietenki se, et opettajapaikkoi hakee ihan valtava määrä tietenki hakijoita. Asun itse siis (paikkakunta) ja tääl on yhtä paikkaa.. no erkko vähemmän et muutama kymmen hakee yhtä paikkaa. Luokanopettajan paikkoi helposti voi olla yli sata. Ni tota se et jos on joku juttu, mil erottautuu joukosta ni se on tietty hyvä juttu. (Opettaja 3)

Opettaja 3 kertoi Instagram-tilin toimineen työnantajalle mahdollisuutena tutustua opettajaan etukäteen. Instagram-tilin pitämistä on pidetty rekrytoinnissa myönteisenä asiana, kun opettajan tapaan tehdä työtä on voinut tutustua etukäteen.

Paris haastattelu oon saanu kuulla et olin jo entuudestaan tuttu ja tota pidettiin tosi positiivisena asiana ja nähtiin se hyvänä asiana tai siis se et haastattelija tiesi mitä kivaa mä oon tehny ni tota olivat siihen tyytyväisiä. (Opettaja 3)

Instagram toimiikin yhtenä keinona erottautua luokanopettajan virkoja hakevien laajasta joukosta. Opettaja 3 kuvaili haastattelussa myös, kuinka Instagram toimii mahdollisuutena tehdä itsensä tunnetuksi työmarkkinoilla. Haastattelussa opettaja kertoi olleensa tilinsä puolesta entuudestaan tuttu kasvo haastatteliijoille.

8 POHDINTA

Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella mitä merkityksiä Instagramiin sisältöä tuottavat opettajat liittävät luokanopettajan työtä koskevaan sisällön tuottamiseen. Lisäksi tavoitteena oli tarkastella minkälaista sosiaalisen median sisältöä luokanopettajat tuottavat Instagramissa, miksi luokanopettajat tuottavat työhön liittyvää sisältöä Instagramiin sekä päätutkimuskysymyksenä mitä merkityksiä luokanopettajat liittävät Instagramissa tapahtuvaan sisällöntuottamiseen.

Tutkimuksemme tulokset tukevat Khamisen ym., (2017) näkemystä sisällöntuottajuudesta, johon liittyy pyrkimys rakentaa sosiaalisen median tilistä henkilökuva tietynlaisen sisällön asiantuntijana. Tutkimukseen osallistuneet opettajat toivat tileillään esille opettajan työtä, yleisimmin positiivisesta näkökulmasta. He tuottivat sisältöä Instagramiin eri muodoissa Reels, Story ja Feed päivityksinä. Yksi opettajista teki myös reaaliaikaisia Live-lähetyksiä. Pääasiassa tilien julkaisut näkyivät Feed ja Story -julkaisuissa. Julkaisujen sisällöt koskivat asiantuntemusta, kuten työhyvinvointiin keskittyviä vinkkejä, itse tehdyn opetusmateriaalien ja oppimateriaalien jakamista, opettajan arjen kuvasta, kaupallisia yhteistyöitä, kuten opetusmateriaalimainoksia sekä opettajan työn tekemiseen liittyviä videoita. Keskeistä tileillä oli niiden pyrkimys vuorovaikutukseen seuraajien kanssa, eri julkaisumuotojen yhteydessä. Myös Huddersin ym. (2020), Abidin ja Thompsonin (2012) sekä Borchersin (2019) tutkimuksien mukaisesti vuorovaikutus seuraajien kanssa on keskeinen ominaisuus sisällöntuottajalle. Vaikka kaikki luokanopettajat olivat aloittaneet sisällöntuottamisen erilaisin tavoittein, oli vuorovaikutus seuraajien kanssa keskeinen osa sisällöntuottamista huolimatta tavoitteellisuudesta tiliin liittyen.

Haastatteluissa luokanopettajat kertoivat sisällöntuottamiseen liittyvän myös haasteita. Tulokset tukivat Carpenterin ja Harveyyn (2019) tutkimustuloksia, joissa oli käsitelty laajasti opettajien kokemia haasteita liittyen sosiaalisen median käyttöön. Tutkimuksemme tuloksissa havaitsimme kuvauksia esimerkiksi työyhteisössä kollegoiden kokemista alemmuuden tunteista liittyen tilin julkaisuun. Sisällön tuottamiseen liittyvät haasteet

kuvailtiin myös ennakkoluuloina Instagramiin sisältöä tuottavia opettajia kohtaan. Esimerkiksi työyhteisössä tai sosiaalisessa mediassa olevien eri ammattisukupolvien (ks. Karila & Kupila, 2010) käsitys sisällöntuottamisesta aiheutti haasteita sisällöntuottamiselle. Sukupolvien erilaiset käsitykset sosiaalisesta mediasta näkyivät myös Anttosen (2022) gradututkielmassa. Haasteina koettiin lisäksi keskustelupalstoilla esiintyvät negatiiviset ennakkoluulot ja kommentit luokanopettajina toimivia sisällöntuottajia kohtaan. Haastatellut mainitsivat myös omia kokemuksiaan luokanopettajina toimivien sisällöntuottajien välisestä kilpailullisuudesta.

Kaikilla haastattemillamme opettajilla oli aineiston keruuhetkellä laaja seuraajakunta, joka kertoi tilien saavutettavuudesta. Saavutettavuus on yksi sisällöntuottajuuteen liittyvä ominaisuus (Hudders ym., 2020). Tutkimukseemme osallistuneet sisällöntuottajat olivatkin kokemuksiemme mukaan seuraajamäärien perusteella verrattain suosittuja seurattavia henkilöitä omalla alallaan. Kaikilla haastatelluilla opettajilla sisällöntuottaminen oli muotoutunut tavoitteellisemmaksi, jopa työnomaiseksi sisällöntuottamiseksi seuraajamäärien kasvun myötä. Tavoitteellisuudesta kertoi myös luokanopettajien kokemukset sisällöntuottamisen motivoivuudesta ja merkityksellisyydestä. Tutkimuksessamme luokanopettajien sisällöntuottamiseen liittyikin Prestridgen (2019) tutkimuksen mukainen laajempi ja tavoitteellisempi sosiaalisen median käyttö, jolloin opettaja on erittäin sitoutunut sisältöjen jakamiseen sekä verkostoitumiseen tilillään.

Tavoitteellisempi sisällöntuottaminen näkyi tuloksissa yrittäjyytenä. Opettajien Instagram-tilien kasvu onkin mahdollistanut opettajille ammatillisen identiteetin kehittämisen yrittäjänä. Tulosten keskiössä oli Sheltonin ym., (2020) tuloksia vastaavia kuvauksia opettajien yrittäjyydestä Instagramissa. Opettajat julkaisivat omiin tuotteisiin tai yritysten tuotteisiin ja palveluihin liittyvää sisältöä, josta saivat korvauksia. Tutkimuksen perusteella yrittäjyys aiheutti ennakkoluuloja vanhemmissa ja oppilaissa kaupallisia yhteistöitä kohtaan. Ennakkoluulot koskivat kaupallisista yhteistöistä yrittäjyyden kautta luokkaan saatuja välineitä.

Ennakkoluulot liittyivät oletukseen, että kaikilla kouluilla ja opettajilla olisi mahdollisuus samanlaisiin resursseihin. Tulos lisääkin uutta syvyyttä Shelton ym., (2020) tutkimukselle, joiden mukaan opettajien kaupallisia yhteistöitä on kritisoitu taloudellisen hyödyn tavoittelun näkökulmasta.

Haastatellut opettajat toivat yrittäjyyden näkökulman painavasti esiin, mikä onkin luonnollista, koska kolme heistä toimi yrittäjänä Instagramissa luokanopettajan työn lisäksi. Yrittäjyys Instagramissa mahdollistaakin opettajille laajemmat uranäkymät, jolloin sisällöntuottaminen voi toisena työnä tarjota tuloja muuallakin kuin luokanopettajan työstä. Tutkimuksen perusteella opettajat kokivatkin Instagramista saatavan taloudellisen hyödyn myös sisällöntuottamiseen motivoivana asiana. Tuloksissa Instagram-tili kuvastui myös tärkeänä henkilökohtaisena portfoliona omalle työlle, joka toimi myös hyvänä CV:n lisänä kilpailullisessa työnhaussa. Tämä tukee myös Kontkasen (2022) gradututkielmassa saamia tuloksia, joissa Instagram-tili toimi positiivisesti työnhaussa CV:n lisänä. Tutkielman mukaan tili toimi opettajien kokemuksissa työnantajalle keinona tustua paremmin opettajan ammatilliseen identiteettiin.

Opettajien haastatteluissa vertaistuki ilmeni monella tapaa. Se ulottui Instagramin kautta sisällöntuottajalle itselleen, seuraajille, työyhteisöön ja sisällöntuottajilta toisilleen. Sisällöntuottajien kuvaukset Instagramin kautta saaduista ideoista ja vertaistuesta voidaan ajatella opettajien ammatillisuutta kehittävinä asioina. Aiemmassa tutkimuksessa opettajien on todettu hyödyntävän esimerkiksi Facebookia vertaistuen saamiseksi omaan työhön (Hart & Steinbreccher, 2011; Kelly & Antonio, 2016). Ammatillisen oppimisen yhteisöjen on myös todettu lievittävän opettajan liittyvää eristäytymistä ja yksinäisyyttä (Kelly & Antonio, 2016). Tämä näkyi myös meidän tutkimuksemme tuloksissa.

Tuloksissa vertaistuen saaminen Instagramista oli merkittävää etenkin tilanteissa, jossa työyhteisön käsitykset esimerkiksi pedagogiikasta olivat eriäviä tai tukea omalle työlle ei ollut saatavilla työyhteisöstä. Tutkimuksemme tulokset tukivatkin myös Trustin ym., (2016) tutkimusta, jonka mukaan opettajat ovat siirtyneet hakemaan tukea työhönsä sosiaalisesta mediasta tilanteissa, jossa tukea ei

saada työyhteisön tasolta. Toisaalta Instagram mahdollisti myös vertaistuen jakamisen työyhteisössä, mikäli se ei esimerkiksi kiireen vuoksi olisi muuten mahdollista.

Instagramin kautta saatava vertaistuki edustikin opettajien kokemusten mukaan työhyvinvointia. Tämä yhdistyy Hökän ym., (2010) käsitykseen ammatillisen identiteetin kehittymisestä, joka johtaa työhyvinvoinnin kasvuun. Työhyvinvoinnin saaminen on todettu merkitykselliseksi tulokseksi myös Kinmanin ym., (2011) tutkimuksessa. Vertaistuki näkyi opettajien omien sekä seuraajien kokemusten kuvailuissa, joiden mukaan Instagram tarjoaa mahdollisuuden omaksua uutta omaan työhön. Sosiaalisen median käytöllä on todettu myös aiemmassa tutkimuksessa olevan hyötyjä ammatillisen identiteetin kehittymiselle (Trust ym., 2016). Tuloksien perusteella voimmekin ajatella Instagramin mahdollistavan uusien työtapojen omaksumista osaksi ammatillista identiteettiä luopumatta alkuperäisistä ajatuksista opettajuuteen liittyen (Ruohotie-Lyhty, 2013, 2016; Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016).

Sisällöntuottaminen oli opettajille merkityksellistä myös siksi, että Instagram toimii opettajille alustana suunnata ammatillista oppimista ja omaa toimijuutta sekä kehittää sitä kautta omaa ammatillista identiteettiään. Tulosten perusteella oppiminen tapahtui Beijaardin ym. (2004) saamien tulosten mukaisesti yksin ja yhteisesti seuraajien kanssa. Opettajat kuvailivat seuraajilta saadun palautteen olevan tärkeää vahvistusta työlle sisällöntuottajana. Luokanopettajien työympäristön merkitys näkyi luokanopettajien toimijuuden suuntautumisessa Instagramiin. Toimijuutta koskevassa tutkimuksessa on havaittu opettajien kyvyn kehittää pedagogisia toimintatapoja olevan riippuvainen ympäristöstä (Ruohotie-Lyhty, 2016). Ympäristön olosuhteet voivat aiheuttaa ristiriitaa suhteessa opettajan ammatilliseen identiteettiin, jonka vuoksi opettaja pyrkii yksilöllisen prosessin kautta neuvottelemaan identiteettiään uudelleen, jotta se vastaisi paremmin ympäristöä (Ruohotie-Lyhty, 2013, 2016; Ruohotie-Lyhty & Moate, 2016). Tutkimuksessamme tästä kertoivat kuvaukset vertaistuen puutteesta työyhteisössä, jolloin opettajat siirtyvät hakemaan sitä muualta. Opettaja hakeekin

tällöin Instagramin kautta tasapainoa ammatillisen identiteetin ja ympäristön välille, jolloin vahvistuu myös opettajan kokemus toimijuudesta (Alsup, 2018).

Tutkimuksen kannalta merkityksellistä Instagramissa oli myös ajankäytön tasapainottaminen sisällöntuottamisen ja luokanopettajan työn välillä. Ajankäytön rajaamiseen liittyi tutkimuksen perusteella haasteita sisällöntuottamisen näkökulmasta. Vaikeaksi koettiin Instagramissa käytetyn ajan rajoittaminen vapaaajalla, mikä myös Carpenterin ja Harveyn (2019) tutkimuksessa. Kuitenkin tutkimuksessamme opettajien ajankäyttö sisällöntuottamiseen vaihteli, riippuen opettajan tavoitteista Instagram-tiliä kohtaan. Sisältöä onkin mahdollista tuottaa omien tavoitteiden mukaisesti suhteessa omiin mahdollisuuksiin käyttää aikaa. Tutkimuksemme tuottikin uutta tulosta opettajien tavasta tuottaa sisältöä luokanopettajan työajan ulkopuolelle ajallisesti ja tilallisesti, vaikka sisältö saattaisi vaikuttaa seuraajille työpäivän aikana kuvatulta.

Eettinen toiminta sisällöntuottamisessa osoittautui haastatelluille opettajille merkitykselliseksi. Näitä olivat esimerkiksi lain määräämä salassapitovelvollisuus ja opetussuunnitelma (Opetushallitus, 2014). Näihin liittyen opettajat kokivat tärkeäksi lupien pyytämisen vanhemmilta ja oppilailta, mikäli oppilaat tai heidän työnsä näkyvät jollakin tavalla Instagramissa. Lisäksi opettajat pitivät tärkeänä vanhempien ja oppilaiden tietoisuutta tilistä. Opettajat kuvailivat tutkimuksessa myös suhtautuvansa varauksella, siihen mistä asioista he voivat tehdä julkaisuja Instagramiin. Tähän vaikutti tietoisuus siitä, että seuraajissa on muitakin kuin luokanopettajia. Tulos oli linjassa Carpenterin ja Harveyn (2019) tutkimuksen kanssa. Heidän mukaansa opettajat suhtautuivat usein varautuneesti sosiaalisessa mediassa julkaisemiseen, koska pelkäävät vanhempien tai oppilaiden voivan irroittaa käydyt keskustelut kontekstistaan. Kuitenkin luokanopettajan Instagram-tili voi olla myönteinen asia myös oppilaita ajatellen ja tulosten perusteella ja parhaimmassa tapauksessa se voi muotoutua luokan yhteiseksi tekemiseksi. Tämä tulos täydensi Trustin ym. (2016) tutkimusta, jonka mukaan opettajan sosiaalisen median käytöllä voi myös olla erilaisia hyötyjä oppilaille.

Tutkimuksemme tulokset herättivät pohtimaan, toimiiko Instagram-tilin pitäminen opettajien työnhakua hyödyttävänä innovaationa yhteiskunnan kilpailulliseksi ja suorituskeskeiseksi muuttuneessa työtilanteessa (Heiskanen, 2010). Kilpailullisesta työtilanteesta kertoi haastateltujen kuvaukset työnhaun haasteista liittyen hakijoiden suureen määrään suhteessa työpaikkoihin, jossa Instagram antaa etua erottua joukosta. Pohdimme kuitenkin tilanteeseen voivan vaikuttaa alueelliset erot, kuten suurien yliopistokaupunkien tilanteet. Suorituskeskeisyys voi liittyä kiireeseen tai muutoksiin työpaikalla (Heiskanen, 2010).

Instagram tarjoaakin opettajille mahdollisuuden vertaissuhteiden muodostamiseen yli työpaikka -ja aikarajojen, joka voi tukea opettajaa tämän erilaisissa tarpeissa koskien työntekoa. Pohdimme, että tarve voi liittyä esimerkiksi kokeemukseen opettajan työn muutoksista. Tuloksissa kävi ilmi myös Instagramin merkitys vastavalmistuneiden opettajien vertaistuen saamisen paikkana. Tulosten perusteella Instagram onkin suhteellisen helppo väylä saada ja jakaa vertaistukea opettajuuteen liittyen, joka parhaimmillaan johtaa uuden omaksumiseen osaksi omaa työtä.

9 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA JATKOTUTKIMUSAIHEET

9.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksemme luotettavuutta lisää roolien ja valintojen kirjoittaminen näkyviin tutkimusraportissa, jotta lukijan on helpompi tulkita tutkimustulosten luotettavuutta (Peltola, 2015). Seuraavaksi käsittelemmekin tutkimukseemme liittyviä valintoja niiden luotettavuuden näkökulmasta.

Tutkimuksen luotettavuuden kannalta on merkityksellistä, että tutkimuksen kohde on kuvattu tarkasti (Flick, 2007; Miller, 2012; Tuomi ja Sarajärvi, 2018). Tutkimuksemme kohteen, eli luokanopettajien Instagramiin tapahtuvassa sisälöntuottamisessa liittämät merkitykset, olemme tuoneet esiin selkeästi tutkimuksen eri vaiheissa. Luotettavuuden kannalta pohdimme myös omaa sitoutumistamme aiheeseen tutkijoina (Tuomi ja Sarajärvi, 2018). Ryhdyimme tutkimaan aihetta oman mielenkiintomme kautta ja huomasimme, ettei aihetta ole juurikaan tutkittu Suomessa. Tiedostamme myös omat ennakkoajatuksemme aiheesta, mikä on tärkeää tutkimuksen luotettavuuden kannalta (Tuomi ja Sarajärvi, 2018).

Seurasimme Instagramissa sisältöä tuottavia luokanopettajia jo ennen tutkimusta. Nojasimme kuitenkin tutkimuksen aikana tiiviisti tutkimuskysymyksiin ja toteutimme tutkimuksen niiden mukaisessa linjassa ja saimme aiheesta uutta tietoa. Laadulliselle tutkimukselle myös ominaista riittävä aika tutkimuksen toteutukseen (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tästä pidimme huolta varaamalla tutkimuksellemme riittävästi aikaa. Tutkimuksemme alkoi keväällä 2022 tutkimussuunnitelman teolla, jonka jälkeen syksyllä 2022 keräsimme aineiston. Syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana analysoimme aineiston, kokosimme tulokset ja kirjoitimme pro gradu tutkielman.

Tiedostamme kuitenkin tutkimuksen puolueettomuuden kannalta, omien ennakkokäsitystemme liittyen aiheeseen, sillä ryhdyimme tutkimaan sitä oman kiinnostuksen pohjalta. Lisäksi opiskelemme samaa alaa, kuin haastattelemamme henkilöt. Tutkimuksen painottuessa verkossa tehtyyn tutkimukseen, on

myös keskeistä, että meillä oli ennakkotieto esimerkiksi Instagramista ja siellä tapahtuvasta sisällöntuottamisesta (Turtiainen & Östman, 2015). Pyrimme kuitenkin tutkimuksen toteutuksessa ymmärtämään ja kuulemaan osallistujia ja keräämään aineistoa välttämällä sen suodattumista omien kehyksiemme läpi. Tiedostimmekin aiheeseen liittyvät ennakkokäsityksemme ja pyrimme välttämään sen johtamista esimerkiksi johdatteluun haastattelutilanteessa (Flick, 2007; Turtiainen & Östman, 2015).

Tulosten suodattuminen tutkijan ennakkokäsitysten läpi on kuitenkin Tuomen ja Sarajärven (2018) mukaan toisaalta myös välttämätöntä, koska tutkija on aina oman tutkimusasetelmansa tulkitsija ja luoja. Tutkimuksen onnistumista tukee aineistonkeruuvaiheessa tutkijan ja tutkittavien välinen luottamus, sujuva tiedon kulku sekä ymmärrys tutkimuksen tavoitteesta (Flick, 2007; Lehtonen, 2015). Tutkimuksessa kerroimme läpinäkyvästi tutkimukseen osallistumisesta, tutkimuksen tavoitteista sekä tutkimuksen kulusta ja pyrimme tekemään haastatteluhetkistä keskustelunomaisia ja luomaan turvallista ilmapiiriä. Aineistonkeruussa ei ollut ongelmia, mitkä olisivat voineet vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen (Tuomi ja Sarajärvi, 2018).

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa myös tutkimukseen osallistuneiden tarkastelu. Tärkeää on pohtia millä perusteella tutkittavat valittiin ja miten heihin otettiin yhteyttä (Tuomi ja Sarajärvi, 2018). Näitä olemme kuvanneet tutkimuksen toteutusosiossa. Tarkemmin pohdimme tutkimukseen osallistujien määrää. Tutkimukseemme osallistui neljä luokanopettajaa, jonka lisäksi havainnoimme haastattelutuloksiin pohjautuen heidän Instagram-tilejään. Tuomen ja Sarajärven (2018) mukaan tutkimuksessa perusjoukko, eli tutkittavien määrä, voi vaihdella kooltaan, mutta keskeistä on valita osallistujiksi henkilöt, joilla ajatellaan olevan parhaiten tietoa tutkimuskohteesta. Tutkimukseemme osallistuvilla luokanopettajilla oli laaja käsitys sisällöntuottamisesta Instagramiin tilien kehityksen perusteella, mikä tukee tutkimustulosten luotettavuutta. Tutkimuksen luotettavuutta lisäsi myös tutkimuksessa käytetyt aineisto -ja tutkijatriangulaatiot (Laine ym., 2018; Tuomi & Sarajärvi, 2018; Eskola & Suoranta, 1998). Ai-

neistotriangulaatiolla varmistimme tulosten kattavuuden muodostaessamme tulokset kahden erilaisen aineiston perusteella. Tutkijatriangulaatio oli läsnä tutkimuksen alusta loppuun. Yhteistyö tutkijoina mahdollisti meille havainnoista ja näkemyksistä neuvottelemisen (Eskola & Suoranta, 1998), jonka kautta pyrimme yhteisymmärrykseen niistä eri tutkimusprosessin vaiheissa (Laine ym., 2015) Kaksi tutkijaa monipuolistikin tutkimustamme sekä sen tuloksia.

Tutkimuksen aineiston analyysi tehtiin aineistolähtöisen sekä teoriaohjauksen sisällönanalyysin keinoin. Analyysivaiheessa pyrimme pitämään huolta tutkimuksen validiteetista, eli analysoimme aineistosta vain tarkkuudesta huolta pitäen sitä, mikä on tutkimuksen kannalta tarkoituksellista (Flick, 2007; Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tällä pyrimme vahvistamaan tulosten luotettavuutta. Tutkimuksen luotettavuuden kannalta on oleellista tarkastella myös tutkimuksen reliabiliteettia eli tutkimuksen yleistettävyyttä (Tuomi & Sarajärvi, 2018). Tutkimuksemme on laadullinen tutkimus, jonka tavoitteena ei ole tuottaa yleistettävää tietoa vaan ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä, jolloin tavoitteena ei ole tuottaa määrällisesti merkittäviä tuloksia (Tuomi & Sarajärvi, 2018).

9.2 Jatkotutkimusaiheet

Tutkimuksessa tarkastelimme luokanopettajien liittämää merkityksiä Instagramissa tapahtuvaan sisällöntuottamiseen. Tulosten perusteella sisällöntuottamiseen liittyy monia merkityksiä opettajuuden eri osa-alueilla. Tutkimuksemme pääpaino oli sisältöä tuottavien opettajien näkökulmassa. Jatkossa aihetta olisikin mielenkiintoista tutkia seuraajina toimivien opettajien näkökulmasta. Tutkimista voisi jatkaa etenkin vastavalmistuneiden opettajien kannalta esimerkiksi määrällisesti. Tutkimusta voitaisiin tehdä myös sosiaalisen median ja ammatillisen oppimisen yhteisöjen merkityksestä työhyvinvoinnille. Lisäksi seuraajien kannalta olisi mielenkiintoista tarkastella laajemmin vertaistuen merkitystä seuraajille, sillä se oli yksi keskeinen tulos tutkimuksessamme.

Aihetta olisi tulevaisuudessa mielenkiintoista tutkia enemmän myös sisältöä tuottavien luokanopettajien oppilaiden näkökulmasta, sillä luokanopettajan

Instagram-tili osoittautui verrattain uutena tuloksena myös oppilaille merkitykselliseksi alustaksi. Uutena tuloksena saimme myös lisää tietoa opettajien tavasta rajata sisällöntuottaminen ja yrittäjäyys luokanopettajan työajan ulkopuolelle. Jatkossa tutkimusta voitaisiinkin tehdä enemmän myös yrittäjyyden näkökulmasta ja esimerkiksi tarkastella luokanopettajien muita keinoja saada lisätuloja opettajan työn ohella.

LÄHTEET

- Abidin, C., & Thompson, E. C. (2012). Buymylife.com: Cyber-femininities and commercial intimacy in blogshops. *In Women's Studies International Forum* 35(6), 467-477. Pergamon. <https://doi.org/10.1016/j.wsif.2012.10.005>
- Alsop, J. (2018). Teacher identity discourse as identity growth: Stories of authority and vulnerability. *Research on teacher identity: Mapping challenges and innovations*, 13-23. [10.1007/978-3-319-93836-3_2](https://doi.org/10.1007/978-3-319-93836-3_2)
- Anttonen, J. (2022). *Sosiaalinen media opetuskäytössä*. [Pro gradu -tutkielma, Itä-Suomen yliopisto]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:uef-20221176>
- Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista. 1998/986. <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980986>
- Beauchamp, C., & Thomas, L. (2009). Understanding teacher identity: an overview of issues in the literature and implications for teacher education, *Cambridge Journal of Education*, 39(2), 175-189. <https://doi.org/10.1080/03057640902902252>
- Beijaard, D. Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), 107-128. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2003.07.001>
- Berger, P. L., & Luckmann, T. (1967). *The social construction of reality: A treatise in the sociology of knowledge*. Anchor.
- Billett, S. (2011). Subjectivity, self and personal agency in learning through and for work. *SAGE Publications Ltd*. <https://doi.org/10.4135/9781446200940>
- Borchers, N. S. (2019). Social media influencers in strategic communication. *International Journal of Strategic Communication*, 13(4), 255-260. <https://doi.org/10.1080/1553118X.2019.1634075>
- Boyd, D. (2010). Social Network Sites as Networked Publics Affordances, Dynamics, and Implications. Teoksessa Z. Papacharissi (toim.) *A networked self: Identity, community, and culture on social network sites*. Taylor & Francis Group.

- Bronfenbrenner, U. (1986). Ecology of the family as a context for human development. *Developmental Psychology*, 22(6), 723–742
<http://dx.doi.org/10.1037/0012-1649.22.6.723>
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The ecology of human development: Experiments by nature and design*. Harvard University Press.
- Carpenter, J. P., & Harvey, S. (2019). “There’s no referee on social media”: Challenges in educator professional social media use. *Teaching and Teacher Education*, 86, 1–12. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2019.102904>
- Cox, D., & McLeod, S. (2014). Social media strategies for school principals. *NASSP Bulletin*, 98(1), 5–25. <https://doi.org/10.1177/0192636513510596>
- Denzin, N. K. (1978). *The research act : a theoretical introduction to sociological methods* (2. painos). New York: McGraw-Hill.
- De Veirman, M., Cauberghe, V., & Hudders, L. (2017). Marketing through Instagram influencers: the impact of number of followers and product divergence on brand attitude. *International journal of advertising*, 36(5), 798–828. <https://doi.org/10.1080/02650487.2017.1348035>
- Dixon, S. (2023, 15. helmikuuta) Instagram: number of global users 2020-2025. *Statista*. <https://www.statista.com/statistics/183585/instagram-number-of-global-users/>
- Eskola, J., & Suoranta, J. (1998). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Vastapaino.
- Eteläpelto, A., Hökkä, P., Paloniemi, S., & Vähäsantanen, K. (2014).
 Ammatillisen toimijuuden ja työssä oppimisen vahvistaminen: hankkeen tausta ja lähtökohdat. Teoksessa P. Hökkä, S. Paloniemi, K. Vähäsantanen, S. Herranen, M. Manninen & A. Eteläpelto (toim.) *Ammatillisen toimijuuden ja työssä oppimisen vahvistaminen – Luovia voimavaroja työhön!* (s. 17–21). Jyväskylän yliopisto.
- Eteläpelto, A., Vähäsantanen, K., Hökkä, P., & Paloniemi, S. (2014a). Identity and agency in professional learning. Teoksessa S. Billett, C. Harteis & H. Gruber (toim.) *International handbook of research in professional and practicebased learning*. (Vol 2, s. 645–672). Dordrecht: Springer.

- Feiman-Nemser, S. Floden, R. & Wittrock, M. C. (1986). *Handbook of research on teaching*. Michigan State University.
- Flick, U. (2007). Ethics in Qualitative Research. Teoksessa. U. Flick (toim.) *Designing Qualitative Research*.
- Gaenssle, S. & Budzinski, O. (2021). Stars in social media: new light through old windows?, *Journal of Media Business Studies*, 18(2), 79-105, DOI: [10.1080/16522354.2020.1738694](https://doi.org/10.1080/16522354.2020.1738694)
- Goodyear, V. A., Parker, M. & Casey, A. (2019). Social media and teacher professional learning communities. *Physical education and sport pedagogy*, 24(5), 421-433. <https://doi.org/10.1080/17408989.2019.1617263>
- Hart, J. & Steinbrecher, T. (2011). OMG! Exploring and Learning from Teachers' Personal and Professional Uses of Facebook, *Action in Teacher Education*, 33(4), 320-328, DOI: [10.1080/01626620.2011.620515](https://doi.org/10.1080/01626620.2011.620515)
- Heikkinen, H. Utriainen, J. Markkanen, I. Pennanen, M. Taajamo, M. & Tynjälälä, P. (2020). *Opettajakoulutuksen vetovoima. Loppuraportti*. (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 26). Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162423/OKM_2020_26.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Heikkinen, R.-L., Laine, T. (1997). Tutkimuksen polulla. Teoksessa R-L. Heikkinen & T. Laine (toim.) *Hoitava kohtaaminen* (s. 18-23). Helsinki: Kirjayhtymä.
- Heiskanen, T. (2010). Innovatiivisuuden ehdot työelämässä. Teoksessa K. Collin (toim.) *Luovuus, oppiminen ja asiantuntijuus: Koulutuksen ja työelämän näkökulmia*. WSOYpro.
- Hintikka, A. (2008). Sosiaalinen media. *Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali*. <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media> 6.3.2023
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2022). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Gaudeamus: Helsinki.
- Hudders, L., De Jans, S., & De Veirman, M. (2020). The commercialization of social media stars: a literature review and conceptual framework on the

- strategic use of social media influencers. *International Journal of Advertising*, 40(3), 327–375. <https://doi.org/10.1080/02650487.2020.1836925>
- Hökkä, P., Vähäsantanen, K. & Saarinen, J. (2010). Toimijuuden tilat ja tunnot – opettajien muuttuva työ kouluorganisaatiossa. Teoksessa K. Collin (toim.) *Luovuus, oppiminen ja asiantuntijuus: Koulutuksen ja työelämän näkökulmia* (s. 141-160). WSOYpro.
- Instagram (ei pvm.). *About Instagram*. <https://about.instagram.com/>
- Julkunen, R. (2008). *Uuden työn paradoksit: Keskusteluja 2000-luvun työprosesseista*. Vastapaino.
- Jyväskylän yliopisto (2020, 30. maaliskuuta). Tietosuoja Zoom-palvelussa. *Jyväskylän yliopisto*. <https://www.jyu.fi/digipalvelut/fi/ajankohtaista/arkisto/2020/tietosuoja-zoom-palvelussa>
- Jyväskylän yliopisto (2022, 15. joulukuuta). Tietosuojaohjeet opiskelijoille. *Jyväskylän yliopisto*. <https://www.jyu.fi/fi/yliopisto/tietosuoja/ohjeet/tietosuojaohjeet-opiskelijoille>
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business horizons*, 53(1), 59-68.
- Karila, K., & Kupila, P. (2010). *Varhaiskasvatuksen työidentiteettien muotoutuminen eri ammattilaiskutupolvien ja ammattiryhmien kohtaamisessa*. Tampereen yliopisto, opettajankoulutuslaitos, varhaiskasvatuksen yksikkö.
- Kelly, N., & Antonio, A. (2016). Teacher peer support in social network sites. *Teaching and Teacher Education*, 56, 138-149. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2016.02.007>
- Khamis, S., Ang, L., & Welling, R. (2017). Self-branding, 'micro-celebrity' and the rise of social media influencers. *Celebrity studies*, 8(2), 191–208. <https://doi.org/10.1080/19392397.2016.1218292>
- Kimmons, R., & Veletsianos, G. (2014). The fragmented educator 2.0: Social networking sites, acceptable identity fragments, and the identity

constellation. *Computers & Education*, 72, 292-301.

<https://doi.org/10.1016/j.compedu.2013.12.001>

Kinman, G., Wray, S., & Strange, C. (2011). Emotional labour, burnout and job satisfaction in UK teachers: the role of workplace social support.

Educational Psychology, 31(7), 843-856, DOI: [10.1080/01443410.2011.608650](https://doi.org/10.1080/01443410.2011.608650)

Kinnunen, U. (2010). Mikä edistää työkuormituksesta palautumista? Teoksessa

K. Collin (toim.) *Luovuus, oppiminen ja asiantuntijuus: Koulutuksen ja työelämän näkökulmia* (s. 161-174). WSOYpro.

Kira, M., & Balkin, D. B. (2014). Interactions between work and identities:

Thriving, withering, or redefining the self? *Human Resource Management*

Review, 24(2), 131-143. <https://doi.org/10.1016/j.hrmmr.2013.10.001>

Kohvakka, R., & Saarenmaa, K. (2021, 15. tammikuuta). Median merkitys on kasvanut pandemian aikana – monet ikäihmiset ovat ottaneet melkoisen digiloikan. *Tilastokeskus: Tieto&Trendit*.

<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2021/median-merkitys-on-kasvanut-pandemian-aikana-monet-ikaihmiset-ovat-ottaneet-melkoisen-digiloikan/>

Kontkanen, A-K. (2022). *Opettajana sosiaalisessa mediassa – Luokanopettajien*

kokemuksia Instagramin opettajatileistä [Pro gradu -tutkielma, Itä-Suomen yliopisto].

https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/28442/urn_nbn_fi_uef-20221224.pdf?sequence=1

Laine, M., Bamberg, J., & Jokinen, P. (2015). Tapaustutkimuksen käytäntö ja teoria. Teoksessa M. Laine, J. Bamberg, & P. Jokinen (toim.)

Tapaustutkimuksen taito (s. 9-40). Gaudeamus Helsinki University Press.

Leaver, T., Highfield, T., & Abidin, C. (2020). Instagram: Visual social media

cultures. *John Wiley & Sons*. <https://doi.org/10.1177/2050157920928534b>

Lehtonen, P. (2015). Tapaus -ja toimintatutkimuksen yhdistäminen. Teoksessa.

M. Laine, J. Bamberg & P. Jokinen (toim.) *Tapaustutkimuksen taito* (s. 245-253). Gaudeamus Helsinki University Press.

- Leppälä, R. Hohenthal, T., & Niemi, K. (2014). Nuorisotyöntekijöitä ja opettajia nuorten sosiaalisessa mediassa. Teoksessa R. Leppälä (toim.) *Sosiaalinen media -nuorisotyön liikkuva pallo?* (s. 6-18). Centria ammattikorkeakoulu.
- Lin, H. C., Bruning, P. F., & Swarna, H. (2018). Using online opinion leaders to promote the hedonic and utilitarian value of products and services. *Business horizons*, 61(3), 431–442.
<https://doi.org/10.1016/j.bushor.2018.01.010>
- Luukkainen, O. (2005). *Opettajan matkakirja tulevaan*. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Mahlakaarto, S. (2010). *Subjektiksi työssä: identiteettiä rakentamassa voimaantumisen kehitysohjelmassa* [Väitöskirja, Jyväskylän Yliopisto].
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-3992-2>
- Malmsten, A. (2015). Rajaaminen. Teoksessa M. Laine, J. Bamberg & P. Jokinen (toim.) *Tapaustutkimuksen taito* (s. 57-73). Gaudeamus Helsinki University Press.
- Miller, T. (2012). *Ethics in qualitative research* (2. painos). SAGE.
- Moustakas, C. (1994). *Human science perspectives and models*. SAGE Publications.
<https://doi.org/10.4135/9781412995658>
- Opetushallitus (2014). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet*. Määräykset ja ohjeet 96. Opetushallitus.
- Paaso, L., & Tenno, T. (2011). Mielikuva ja todellisuus sosiaalisesta mediasta – opettajan puheenvuoro. Teoksessa K. Aaltonen, & A. Eskola-Kronqvist. (toim.) *Meidän Helmet: Aikuispedagogiikan ja -koulutuksen hyviä käytänteitä, uusia toimintamalleja ja välineitä* (s. 95–100). Hämeen ammattikorkeakoulu.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96232/Meidan+helmet_2011.pdf?sequence=1#page=95
- Pakkanen, M. (2008). APO ja opettajuus. *Aikuiskasvatus*, 28(4), 298–303.
<https://doi.org/10.33336/aik.93846>
- Peltola, T. (2015). Empirian ja teorian vuoropuhelu. Teoksessa Laine, M. Bamberg, J. & Jokinen, P. (toim.) *Tapaustutkimuksen taito* (s. 111-129). Gaudeamus Helsinki University Press.

Perusopetuslaki 1998/628.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

Pitkänen, P. K. (2021). *Luokanopettajien ammatillinen kehittyminen nuorista vastalkajista kokeneiksi ammattilaisiksi* [Väitöskirja, Jyväskylän yliopisto].

Politi, A. (2022, 16. joulukuuta). Emma Laakkosta, 28, ärsyttää, kun hänen ammattiaan kauhistellaan mediassa – somettava opettaja haluaa näyttää nuorille toisen puolen alasta. *Yle Uutiset*. [yle.fi. https://yle.fi/a/74-20008840](https://yle.fi/a/74-20008840)

Prestridge, S. (2019). Categorising teachers' use of social media for their professional learning: A self-generating professional learning paradigm. *Computers and education*, 129, 143-158.

<https://doi.org/10.1016/j.compedu.2018.11.003>

Puusa (2020). Haastattelutyypit ja niiden metodiset ominaisuudet. Teoksessa A. Puusa, P. Juuti & I. Aaltio (toim.) *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät* (s. 99-112). Helsinki: Gaudeamus.

Puusa, A. & Juuti, P. (2020) Laadullisen aineiston analysointi. Teoksessa A. Puusa, P. Juuti & I. Aaltio (toim.) *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät* (s. 138-140). Helsinki: Gaudeamus.

Ruismäki, A. (2021). *Opettajien näkökulmia sosiaalisesta mediasta mediakasvatuksessa*. [Progradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto].

<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/7685>

Ruohotie-Lyhty, M. (2013). Struggling for a professional identity: Two newly qualified language teachers' identity narratives during the first years at work. *Teaching and Teacher Education*, 30 (1), 120– 129. [https://doi-](https://doi.org.ezproxy.jyu.fi/10.1016/j.tate.2012.11.002)

[org.ezproxy.jyu.fi/10.1016/j.tate.2012.11.002](https://doi.org.ezproxy.jyu.fi/10.1016/j.tate.2012.11.002)

Ruohotie-Lyhty, M. (2016). Dependent or independent: The construction of the beliefs of newly qualified foreign language teachers. Teoksessa P. Kalaja, A. M. F. Barcelos, M. Aro & M. Ruohotie- Lyhty (toim.), *Beliefs, agency and identity in foreign language learning and teaching* (s. 149– 171). London:

Palgrave. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/jyvaskyla-ebooks/detail.action?docID=4082235>.

- Ruohotie-Lyhty, M., & Moate, J. (2016). Who and how?: Preservice teachers as active agents developing professional identities. *Teaching and Teacher Education*, 55, 318–327. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2016.01.022>
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). Teemahaastattelu. *KvaliMOTV*.
https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html
- Salminen, J. (2021). "Häntä heiluttaa koiraa" - mitä opettajat puhuvat inkluusiosta sosiaalisesta mediasta? [Pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto]. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/77753>
- Schouten, A. P., Janssen, L., & Verspaget, M. (2020). Celebrity vs. Influencer endorsements in advertising: the role of identification, credibility, and Product-Endorser fit. *International journal of advertising*, 39(2), 258–281. <https://doi.org/10.1080/02650487.2019.1634898>
- Shelton, C., Schroeder, S., & Curcio, R. (2020). Instagramming their hearts out: What do edu-influencers share on Instagram? *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 20(3), 529 – 554
- Tirri, K., & Kuusisto, E. (2019). Opettajan ammattietiikkaa oppimassa. Helsinki: Gaudeamus.
- Trust, T., Krutka, D. G., Carpenter, J. P. (2016) "Together we are better": *Professional learning networks for teachers, computers & Education*, Volume 102. 15-34. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2016.06.007>.
- Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2018). Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi (Uudistettu laitos.). Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Turtiainen, R. & Östman, S. (2015). Verkkotutkimuksen eettiset haasteet: armi ja anoreksia. Teoksessa S. Laaksonen, J. Matikainen, & M. Tikka (toim.) *Otteita verkosta: Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät* (s. 48-64). Vastapaino.
- Varto, J. (1992). *Laadullisen tutkimuksen metodologia*. Kirjayhtymä.
- Vähäsantanen, K. (2014). Ammatillinen toimijuus työelämän muutosvirrassa. *Aikuiskasvatus*, 34(2), 129-133. <https://doi.org/10.33336/aik.94088>

- Vähäsantanen, K., & Eteläpelto, A. (2011). Vocational teachers' pathways in the course of a curriculum reform. *Journal of Curriculum Studies*, 43(3), 291-312. <https://doi.org/10.1080/00220272.2011.557839>
- Vähäsantanen, K., Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). Opettajien ammatillinen identiteetti, toimijuus ja sitoutuminen väljä- ja tiukkakytkentäisessä koulutusorganisaatiossa. *Aikuiskasvatus*, 32(2), 96-106. <https://doi.org/10.33336/aik.93977>
- Warren, B. (2001). Qualitative Interviewing. Teoksessa J. Gubrium & J. Holstein (toim.) *Handbook of Interview Research* (luku 4). SAGE Publications, Inc., <https://doi.org/10.4135/9781412973588>
- Wilson, A. (2015). A guide to phenomenological research. *Nursing standard*, 29(34), 38-43. <https://doi.org/10.7748/ns.29.34.38.e8821>

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko

Taustakysymykset

- Ikä
- Työvuodet
- Koulutustausta
- Sisällön tuottaminen, mitkä alustat?

Sisällön tuottaminen Instagramissa

- Kuvaile minkälainen historia sinulla on Instagramin sisällöntuottajana?
- Minkälainen rooli sosiaalisella medialla tai tarkemmin Instagramilla on sinun elämässäsi?
- Minkälainen on tilisi saavutettavuus? (seuraajamäärä)
- Minkälainen on tilisi vaikuttavuus? (kohderyhmä)
- Minkälaisena toimijana koet itsesi sosiaalisessa mediassa? Perustelee.
- Kuvaile minkälaista sisältöä tuotat Instagramiin?

Sisällön tuottamisen motiivit

- Mikä motivoi sinua tuottamaan sisältöä Instagramiin: esim. Tavoitteet?
- Minkälaiseksi koet vuorovaikutuksen Instagram-tilisi ja seuraajien välillä?
- Koetko sisällön tuottamisella Instagramiin olevan jonkinlaista hyötyä, minkälaista (esim. taloudellista tai muuta hyötyä)?
- Koetko hyötyväsi sisällöntuottamisesta Instagramiin?
- Koetko sisällön tuottamisella Instagramiin olevan jonkinlaista haittaa? Minkälaista?

Sisällön tuottamisen ja luokanopettajantyön yhteensovittaminen

- Millaista suhtautumista muilta koet saavasi Instagramin sisällöntuottajana?
- Minkälaista palautetta saat (keneltä, miten ja miten suhtaudut siihen)?
- Minkälaisissa muodoissa tuotat sisältöä Instagramiin?
- Kuinka paljon käytät aikaa sosiaalisen median tuottamiseen Instagramiin?
- Tapahtuuko sosiaalisen median sisällön tuottaminen Instagramiin työajalla vai sen ulkopuolella?

- Miten koet ajankäytön Instagramissa tapahtuvaan sisällöntuottamiseen liittyen?

Liite 2. Julkaisujen havainnointitaulukko

Julkaisu muoto	Julkaisuaika	Sisältö	Vuorovaikutus ja vertaistuki	Eettisyyteen liittyvät havainnot	Muita havaintoja